

Handreiking Zonebeheerplan

December 2006

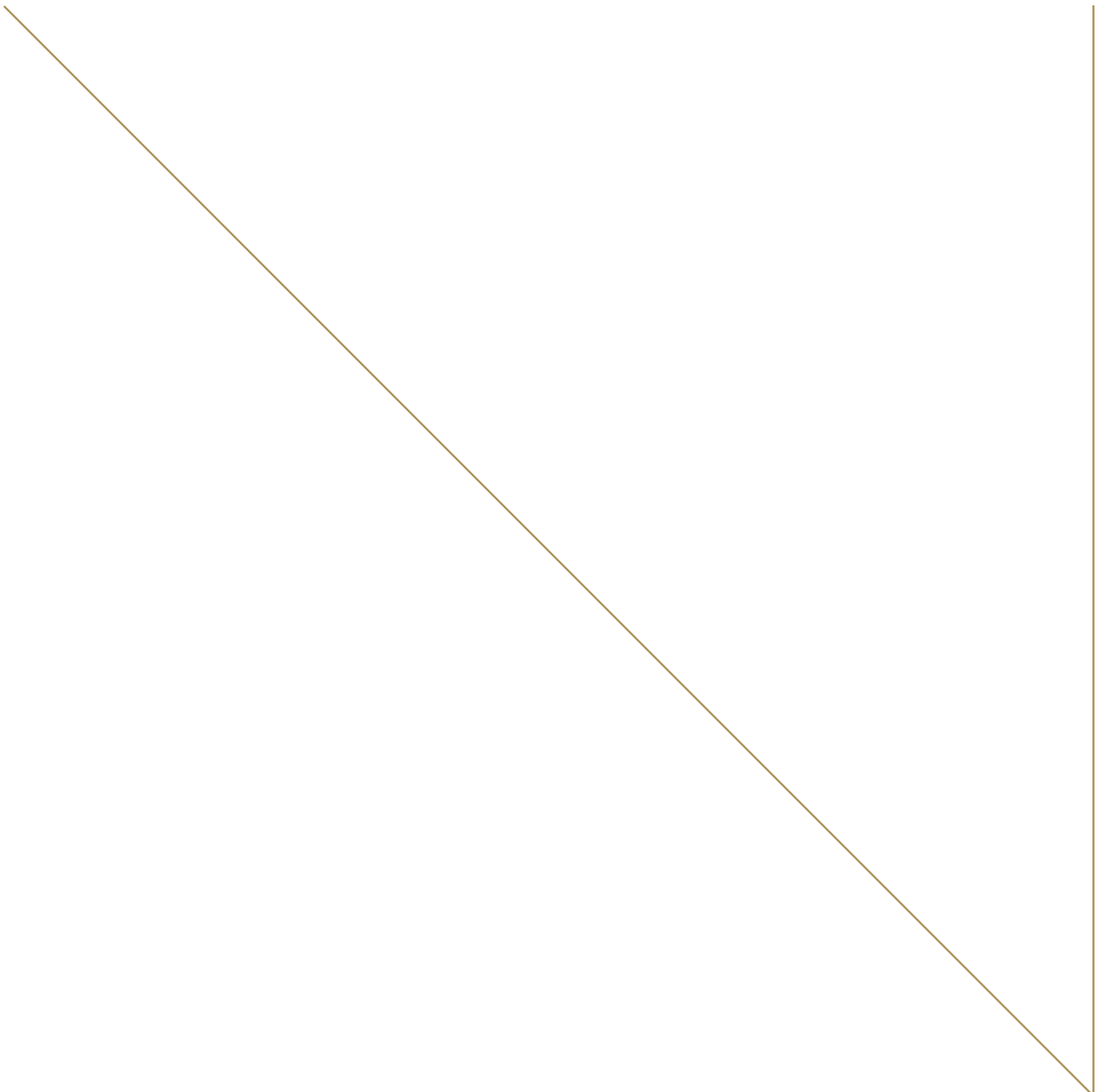

Handreiking Zonebeheerplan

December 2006

Inhoud

1	Achtergrond en doel	03
1.1	Achtergronden	03
1.2	Wat is een zonebeheerplan?	03
1.3	Doel en doelgroep	03
1.4	Waarom een zonebeheerplan?	04
1.5	Leeswijzer	04
2	Juridische aspecten	05
2.1	Het gezoneerde industrieterrein	05
2.2	Het zonebeheerplan	06
2.3	Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	06
2.4	Instrumenten voor het zonebeheer(plan)	07
2.5	Toekomstige ontwikkelingen	10
3	Projectaanpak	11
3.1	Voordat u begint...	11
3.2	Stap 1: Projectorganisatie	11
3.3	Stap 2: Nulsituatie	11
3.4	Stap 3: Ontwikkelingen	12
3.5	Stap 4: Kansen, belemmeringen en oplossingsrichtingen	12
3.6	Stap 5: Zonebeheerplan	12
3.7	Stap 6: Vaststellen	12
3.8	Organisatie zonebeheer	12
4	Inhoud zonebeheerplan	14
4.1	Organisatie	16
4.2	Wijze van beheren	16
4.3	Beleid	19
4.4	Geluidruimte	20
4.5	Techniek van het beheer	21
4.6	AMvB-inrichtingen	23
Bijlagen		
1	Milieuhygiënische motivatie van een zonebeheerplan	27
2	Stroomschema vergunningverlening (voorbeeld)	28
3	Opzet zonebeheermodel (voorbeeld)	32
4	Inventarisatieformulier akoestische gegevens (voorbeeld)	36
Meer informatie		45

1. Achtergrond en doel

Voor u ligt de Handreiking Zonebeheerplan die is uitgebracht door het Ministerie van VROM. Het zonebeheerplan is een nieuw instrument, dat het beheer van geluidgezoneerde industrieterreinen een nieuwe impuls moet geven. De mogelijkheid een dergelijk plan op te stellen is opgenomen in artikel 164 van de Wet geluidhinder. De Handreiking is een hulpmiddel voor alle partijen die bij het beheer van geluidgezoneerde industrieterreinen zijn betrokken.

1.1 Achtergronden

Het komt in Nederland regelmatig voor dat ruimtelijke ontwikkelingen worden verhinderd of tenminste ernstig worden vertraagd, omdat de zonebewaking van gezoneerde industrieterreinen niet op orde is. De beschikbare geluidruimte op deze terreinen is vaak al vergeven, terwijl er nog wel fysieke ruimte op het terrein aanwezig is voor een of meer nieuwe inrichtingen. Ook komt het voor dat bestaande inrichtingen een nieuwe vergunning nodig hebben waarvoor ook geen geluidruimte meer beschikbaar is. De oorzaken hiervan zijn divers, zoals:

- Er is sprake geweest van onduidelijkheid over de verdeling van bevoegdheden en de vraag wie nu verantwoordelijk is voor het zonebeheer;
- Er is onvoldoende sprake van een planmatige aanpak van de verdeling van de geluidruimte op een gezoneerd industrieterrein;
- De materie rondom geluidruimte en -verdeling is complex en vraagt specialistische kennis.

Kortom, er is vaak onvoldoende aandacht voor de manier waarop de beschikbare geluidruimte op gezoneerde industrieterreinen structureel en planmatig kan worden beheerd. In de Wet geluidhinder is daarom een aantal nieuwe maatregelen opgenomen die deze situatie moeten verbeteren:

- Artikel 163 regelt wie de akoestische gegevens over de geluidzone beheert;
- Artikel 164 biedt de mogelijkheid een zonebeheerplan op te stellen als hulpmiddel bij de uitvoering van de taken voortvloeiende uit artikel 8.8 van de Wet milieubeheer (toetsing vergunning aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder);
- Artikel 165 regelt dat de beheerder van de zone aan de inrichtingen op het industrieterrein gegevens mag vragen over de geluiduitstraling.

1.2 Wat is een zonebeheerplan?

Overeenkomstig artikel 164 van de Wet geluidhinder richt het zonebeheerplan zich op de informatievoorziening over de beschikbare geluidruimte binnen zone (artikel 163). Deze informatie is nodig om de taken voortvloeiend uit artikel 8.8 van de Wet milieubeheer te kunnen uitvoeren (toetsing van vergunningen aan de grenswaarden voor gezoneerde industrieterreinen).

Formeel heeft het zonebeheerplan dus een beperkte reikwijdte. Dit neemt niet weg dat het zonebeheerplan kan worden aangegrepen om ook een aantal zaken rond het zonebeheer te regelen. Hierbij valt te denken aan:

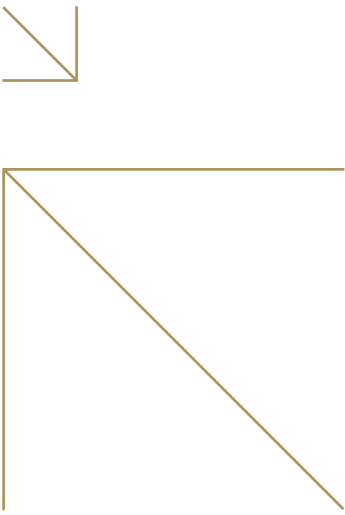
- het geven van een procedure voor zonebewaking;
- het vastleggen van takenverdeling;
- het regelen van de verdeling van beschikbare geluidruimte.

1.3 Doel en doelgroep

De Handreiking Zonebeheerplan beschrijft de achtergronden van het zonebeheerplan en geeft aan hoe het zonebeheerplan kan worden opgesteld. De Handreiking geeft oplossingsrichtingen en methodieken die daarbij van pas kunnen komen.

Met deze handreiking kan invulling gegeven worden aan een zonebeheerplan voor gezoneerde industrieterreinen, maar ook voor het beheer van niet-gezoneerde industrieterreinen die ook met geluidemissies te maken hebben.

De handreiking is primair bedoeld voor gemeenten en provincies die met het zonebeheerplan aan de slag willen. Nadrukkelijk wordt vermeld dat het gebruik van de in de Handreiking beschreven werkwijzen of voorbeelden niet verplicht is. Door middel van procesbeschrijvingen, werkwijzen en voorbeelden worden verschillende hulpmiddelen gegeven, die het opstellen van een zonebeheerplan kunnen vergemakkelijken. Vanzelfsprekend kunnen ook andere werkwijzen of methoden worden gevolgd.

1.4 Waarom een zonebeheerplan?

Het werken met een zonebeheerplan heeft een aantal belangrijke voordelen boven het werken zonder zo'n plan. Door het zonebeheerplan de status van beleidsregel te geven krijgt het plan wettelijke status en biedt het meer houvast bij juridische kwesties. Een tweede voordeel is dat in het zonebeheerplan afspraken kunnen worden vastgelegd over de taken en verantwoordelijkheden van de bij het zonebeheer betrokken partijen. Daarnaast kan in het zonebeheerplan een heldere procedurebeschrijving worden opgenomen voor de zonebewaking en de verdeling van beschikbare geluidruimte. Kortom, het zonebeheerplan schept duidelijkheid en biedt de mogelijkheid het zonebeheer structureel en planmatig in een organisatie in te voeren.

1.5 Leeswijzer

De Handreiking is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de juridische aspecten van het zonebeheerplan. Hierin wordt onder andere ingegaan op de wettelijke status van het plan en de juridische instrumenten die het bevoegd gezag bij het zonebeheer ter beschikking staan;
- In hoofdstuk 3 is aangegeven op welke wijze het zonebeheerplan opgesteld kan worden;
- In hoofdstuk 4 tenslotte zijn suggesties opgenomen voor de inhoud van een zonebeheerplan.

2. Juridische aspecten

In dit hoofdstuk zijn de juridische aspecten van het zonebeheerplan besproken. Allereerst wordt ingegaan op de wettelijke achtergronden van zonebeheer, waarna de wettelijke status van het zonebeheerplan ter sprake komt. In paragraaf 2.4 wordt ingegaan op de instrumenten die het bevoegd gezag ter beschikking staan om het beheer van gezoneerde industrieterreinen mogelijk te maken. Tenslotte is een aantal toekomstige ontwikkelingen beschreven.

2.1 Het gezoneerde industrieterrein

In de Wet geluidhinder is bepaald dat rond industrieterreinen waarop krachtens de Wet milieubeheer aangewezen inrichtingen (de zogenaamde grote lawaaimakers conform artikel 2.4 van het IVB¹) zijn gevestigd of zich mogen vestigen, een geluidzone moet zijn vastgesteld (artikel 41 Wgh). Deze zone maakt deel uit van het bestemmingsplan.

Wat is een zone?

De zone is in feite het gebied, behalve het industrieterrein zelf, waarbinnen vanwege dat industrieterrein een geluidbelasting mag heersen van 50 dB(A) etmaalwaarde of meer. De zone ligt dus tussen de grens van het industrieterrein en de vastgestelde zonegrens. Dit betekent dat de geluidruimte tussen de vastgestelde zonegrens en de vergunde 50 dB(A) etmaalwaardecontour de beleidsruimte aangeeft die de betrokken overheden hebben ten aanzien van nieuwvestiging of uitbreiding van bestaande inrichtingen. Woningen op het industrieterrein zelf zijn, akoestisch gezien, in de Wet geluidhinder vogelvrij (via de milieuvergunning kan eventueel wel een beschermingsniveau worden gegeven). Voor woningen in het gebied tussen de grens van het industrieterrein en de zonegrens geldt een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) (artikel 46 Wgh). In bepaalde gevallen kan hiervoor door de gemeente een hogere waarde worden vastgesteld van ten hoogste 55 dB(A) voor nieuwe woningen en 60 dB(A) voor bestaande woningen (artikel 47 Wgh). Bij industrieterreinen met een regionaal belang stellen Gedeputeerde Staten van de provincie de hogere waarden vast.

De geluidzone heeft tot doel geluidproducerende inrichtingen die op een bedrijventerrein gevestigd zijn of zich kunnen vestigen en de geluidgevoelige bestemmingen rondom dat bedrijventerrein ruimtelijk van elkaar te scheiden. De keuze van de ligging van de zone is gebaseerd op een beleidsmatige afweging tussen de ruimte bestemd voor de inrichtingen/industrie en de ruimte voor geluidgevoelige objecten. De akoestische vertaling van die afweging wordt in bestemmingsplannen vastgelegd. Op deze wijze wordt zowel naar de omgeving (omwonenden) als naar de inrichtingen rechtszekerheid geboden.

Met een geluidzone wordt voorkomen dat woonbebouwing oprukt in de richting van de inrichtingen. Anderzijds geeft de geluidzone de akoestische ruimte aan waarover inrichtingen maximaal kunnen beschikken.

Wat is zonebeheer?

Zonebeheer is het bewaren van overzicht over de beschikbare en te beheren geluidruimte, het toedelen van de nog beschikbare geluidruimte en het bewaken van de vastgestelde zonegrenswaarden. Zonebeheer is een instrument voor de beoordeling van de huidige situatie en voor de beoordeling van de toekomstige ontwikkelingen op en rond het industrieterrein. Concreet speelt zonebeheer een rol bij besluiten omtrent gronduitgifte, bouw- en sloopvergunningen, milieuvergunningen, vestiging en uitbreiding van inrichtingen en woningbouwplannen.

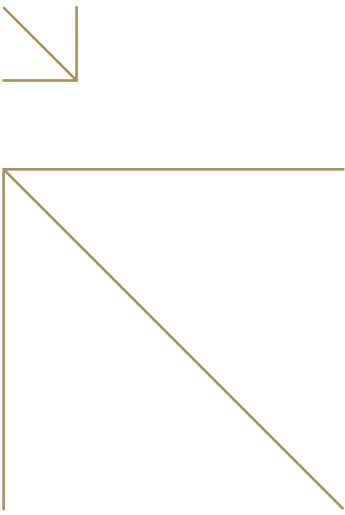
Wie stelt de zone vast?

De gemeente waarin het industrieterrein is gelegen, is verantwoordelijk voor de vaststelling van de geluidzone. Nieuwe situaties zijn bijvoorbeeld nieuw te ontwikkelen terreinen of terreinen waar na een bestemmingsplanherziening 'grote lawaaimakers' zijn toegelaten. De zones rond regionale bedrijventerreinen worden door de betreffende gemeenten vastgesteld. Deze regionale terreinen zijn in de provinciale milieuverordening vastgelegd.

Zonebeheer en milieuvergunningen

Inrichtingen op het industrieterrein krijgen primair te maken met zonebeheer via de milieuvergunning. Artikel 8.8, lid 3 van de Wet milieubeheer geeft daarbij aan dat het bevoegd gezag bij de beslis-

¹ Een bedrijf (inrichting) dat door zijn grootte of omvang van activiteiten wordt genoemd in artikel 2.4 van het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer (IVB).

sing tot het verlenen van een milieuvergunning, de grenswaarden, die gelden voor gezoneerde industrieterreinen in acht moet nemen. Dit betekent dat de vergunning kan worden geweigerd wanneer door het verlenen daarvan de grenswaarde van 50 dB(A) ter hoogte van de zonegrens wordt overschreden (artikel 8.10 Wm). Dit geldt ook bij overschrijding van een andere grenswaarde die voor het gezoneerde terrein is vastgesteld op basis van de Wet geluidhinder.

Zonebeheer en het bestemmingsplan

Het vaststellen van de wettelijke zone rond industrieterreinen is gekoppeld aan de vaststelling van het bestemmingsplan. Daarmee is zonebeheer ook een belangrijk ruimtelijk ordeningsinstrument. Daarnaast biedt het bestemmingsplan instrumenten om de verdeling van de geluidruimte in goede banen te leiden. Zo kan in het bestemmingsplan door middel van milieucategorisering al een eerste zonering van het industrieterrein plaatsvinden.

2.2 Het zonebeheerplan

In de Wet geluidhinder is in artikel 164 opgenomen dat “...ter invulling van de in artikel 163 bedoelde taak (informatievoorziening) een zonebeheerplan kan worden opgesteld”. Strikt genomen dient het zonebeheerplan als hulpmiddel bij de uitvoering van de taken voortvloeiend uit artikel 8.8 van de Wet milieubeheer (vergunning toetsen aan de grenswaarden van de Wet geluidhinder).

Dit neemt niet weg dat Burgemeester en Wethouders of Gedeputeerde Staten het zonebeheerplan aan kunnen grijpen om aan te geven hoe ze van plan zijn de beschikbare geluidruimte te verdelen. Dat geeft inrichtingen meer duidelijkheid over de geluidruimte die voor hen beschikbaar is.

Het zonebeheerplan dient mede als toetsingsinstrument voor het bevoegd gezag bij het nemen van beslissingen op het gebied van gronduitgifte, bouw- en sloopvergunningen, milieuvergunningen, vestiging en uitbreiding van inrichtingen en woningbouwplannen. Het ligt dan ook in de rede het zonebeheerplan het karakter van een beleidsregel te geven en deze via de openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 3.4 Awb) te laten vaststellen. Daarmee is het plan bindend geworden voor de opsteller van het plan.

Vaststelling

Het vaststellen van het zonebeheerplan als beleidsregel heeft als bijkomend voordeel dat dit open staat voor zienswijzen door derden. Juist omdat het zonebeheerplan een toetsingsinstrument is voor het bevoegd gezag, kan het gevolgen hebben voor andere inrichtingen en omwonenden. Door de openbare voorbereidingsprocedure te volgen hebben alle belanghebbenden de mogelijkheid eventuele bezwaren kenbaar te maken en zal het plan meer rechtszekerheid geven. Het zonebeheerplan kan dan als onderbouwing voor volgende individuele besluiten (milieuvergunningen, bouwvergunningen, etc.) van het bevoegd gezag dienen.

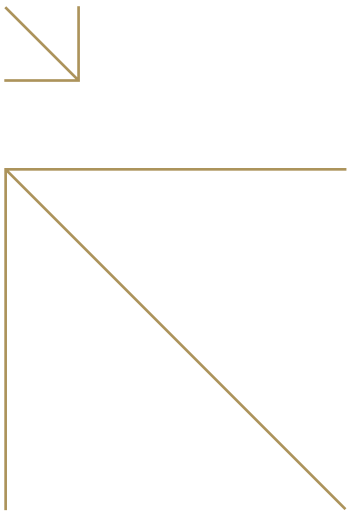
2.3 Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De vraag welk bestuursorgaan een zone rond een industrieterrein 'beheert', is regelmatig onderwerp van discussie. Daarbij gaat het vooral om de vraag wie gegevens moet bijhouden over de beschikbare geluidruimte, het deel daarvan dat al is uitgegeven en het deel daarvan dat nog beschikbaar is voor nieuwe inrichtingen of uitbreiding van bestaande inrichtingen. In de Wet geluidhinder wordt deze taak in principe gelegd bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het industrieterrein geheel of in hoofdzaak is gelegen (artikel 163).

Er doen zich ook situaties voor waarin het meer voor de hand ligt dat het zonebeheer berust bij gedeputeerde staten. Een voorbeeld daarvan zijn de regionale industrieterreinen. Deze industrieterreinen hebben een bovengemeentelijke functie. Het zonebeheer voor deze terreinen wordt in de wet bij Gedeputeerde Staten gelegd. Bij regionale industrieterreinen wordt gedacht aan bedrijventerreinen met een economische functie die de gemeente of gemeenten waarin het terrein is gevestigd, duidelijk overstijgt. Gedacht kan worden aan zeehavens en grote regionale industrie-complexen. Welke industrieterreinen worden aangemerkt als 'regionaal' wordt aangegeven in de provinciale milieuverordening.

Overigens blijft de mogelijkheid bestaan dat de gemeente in overeenstemming met de provincie besluit ook het zonebeheer van een of meer niet-regionale industrieterreinen bij de provincie neer te leggen.

In de Wet geluidhinder wordt een minimumeis voor het zonebeheer vastgelegd: het beschikbaar doen zijn van voldoende

informatie over de geluidruimte binnen de zone om de taken voortvloeiende uit artikel 8.8 van de Wet milieubeheer (toetsing vergunningen aan grenswaarden Wet geluidhinder) te kunnen uitvoeren. Daarmee wordt niet uitgesloten dat het zonebeheerplan meer omvat. De verdere invulling van het zonebeheerplan is echter overgelaten aan de praktijk.

In tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van de formele bevoegdheidsverdelingen bij de verschillende besluiten die op en rond gezoneerde industrieterreinen worden genomen.

2.4 Instrumenten voor het zonebeheer(plan)

Het bevoegd gezag heeft vele (juridische) instrumenten tot haar beschikking om het beheer van de geluidruimte op gezoneerde industrieterreinen in goede banen te leiden. De Wet geluidhinder voegt hier bovendien een aantal instrumenten aan toe (zie hierna). In het zonebeheerplan kan het bevoegd gezag aangeven hoe zij deze instrumenten in het zonebeheer wil gaan inzetten. Het zonebeheerplan maakt daarmee een samenhangende aanpak

van de verdeling van geluidruimte op gezoneerde industrieterreinen mogelijk. In deze paragraaf wordt ingegaan op de juridische aspecten van een aantal van deze instrumenten.

AMvB-inrichtingen

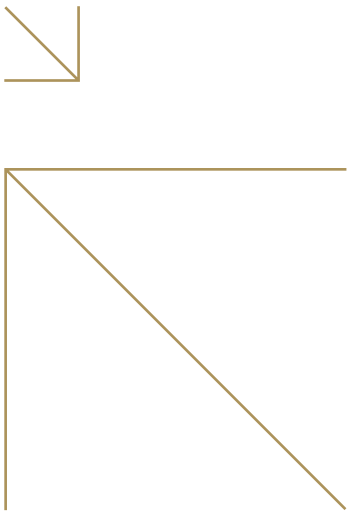
Veel inrichtingen op gezoneerde industrieterreinen zijn zogenaamde AMvB-inrichtingen. Voor deze inrichtingen gelden algemene regels op grond van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer, die zijn vastgelegd in een groot aantal Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB). Om te voldoen aan de Wet milieubeheer hoeft een dergelijke inrichting in principe slechts een melding te doen bij het bevoegd gezag.

Per 21 december 2006 zijn de grenswaarden voor AMvB-inrichtingen op gezoneerde industrieterreinen gewijzigd. De algemeen geldende grenswaarde voor AMvB-inrichtingen bedraagt 50 dB(A) ter hoogte van de geluidgevoelige bestemming, tenzij deze op meer dan 50 meter van de terreingrens van de inrichting zijn gelegen. In dat geval bedraagt de grenswaarde 50 dB(A) op 50 meter afstand van de terreingrens. Omdat AMvB-inrichtingen in veel gevallen feitelijk minder geluidruimte gebruiken en dus

Tabel 2.1   **Overzicht bevoegdheden**

Taak	Besluit	Bevoegd gezag
Ruimtelijke ordening	bestemmingsplan	gemeente
Gronduitgifte	overeenkomst	grondeigenaar
Bouwplannen	bouwvergunningen	gemeente
Sloopplannen	sloopvergunningen	gemeente
Ontheffing	besluit hogere waarden	gemeente / provincie*)
Vergunningverlening Wm door B&W	milieuvergunning	gemeente
	advisering	provincie
Vergunningverlening Wm door GS	milieuvergunning	provincie
	advisering	gemeente
Vergunningverlening Wm door VROM	milieuvergunning	minister
	advisering	gemeente en provincie

*) normaal de gemeente, maar bij terreinen met een regionaal belang is het de provincie

nodig hebben, kan deze algemeen geldende regel een probleem vormen bij het beheer van de beschikbare ruimte. Deze grenswaarden gelden voor alle nieuwe AMvB-inrichtingen en zullen voor bestaande AMvB-inrichtingen vanaf 1 december 2008 gelden.

De meeste AMvB's bieden het bevoegd gezag wel de mogelijkheid in bepaalde gevallen zogenaamde nadere eisen aan specifieke inrichtingen op te leggen. Daarmee heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid de geluidruimte van AMvB-inrichtingen verder in te perken óf te vergroten indien dit nodig is. De voorwaarden waaronder het bevoegd gezag nadere eisen mag stellen zijn in de verschillende AMvB's opgenomen. Jurisprudentie (200500506/1) heeft al uitgewezen dat een nadere eis met lagere geluidgrenswaarden toelaatbaar is, wanneer deze aanscherping nodig is voor goed zonebeheer, de bedrijfsvoering erdoor niet wordt belemmerd en de nieuwe grenswaarden zijn gebaseerd op een akoestisch onderzoek. Om een nadere eis te kunnen opleggen, moet het bevoegd gezag een formeel besluit opstellen en een vaststellingsprocedure doorlopen. Daarbij worden belanghebbenden in staat gesteld hun zienswijze te geven en eventueel de beslissing ter beoordeling voor te leggen aan de rechter.

Het verdient aanbeveling het beleidskader voor nadere eisen op gezoneerde industrieterreinen in het zonebeheerplan op te nemen. In het zonebeheerplan kan het bevoegd gezag de voorwaarden vastleggen waaronder zij overgaat tot het opleggen van een nadere eis. Bovendien kan het zonebeheerplan dienen als basis voor de considerans bij het besluit. Dit vereenvoudigt de besluitvormingsprocedure aanzienlijk, omdat in het betreffende besluit verwezen kan worden naar het zonebeheerplan.

Wijzigen van een geluidzone

Voor het wijzigen van een bestaande geluidzone wordt via artikel 54 Wgh verwezen naar artikel 41 van de Wet. Daarin is vastgelegd dat een vastgestelde zone alleen kan worden gewijzigd of opgeheven bij vaststelling, wijziging of herziening van een bestemmingsplan. Door het woord 'wijziging' wordt het mogelijk een bestaande geluidzone te verkleinen of te vergroten, via toepassing van de wijzigingsbevoegdheid uit artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Daarvoor moeten Burgemeester en Wethouders (B&W) van de betreffende gemeente in het bestemmingsplan zelf de bevoegdheid tot het wijzigen van de geluidzone vastleggen.

De bevoegdheid tot het wijzigen van de geluidzone moet dus worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Het zonebeheerplan kan hiervoor het beleidskader vormen. Daarbij ontleent een besluit tot wijziging van de geluidzone haar motivatie aan de voorwaarden en gronden die in het zonebeheerplan zijn genoemd.

Opheffen van een geluidzone

Artikel 41 lid 2 van de Wet geluidhinder stelt dat het opheffen van een zone alleen mogelijk is door de bestemming van het industrieterrein zodanig te wijzigen, dat de vestiging van 'grote lawaaimakers' is uitgesloten. Bovendien dient het bevoegd gezag in het bestemmingsplan op te nemen dat de zone zal worden opgeheven.

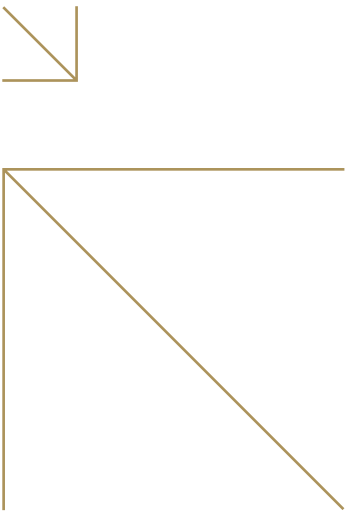
Een opgeheven zone bestaat van rechtswege voort en wordt opgeheven op het moment dat de laatste 'grote lawaaimaker' is opgeheven (artikel 41 lid 3). In deze gevallen is er vaak sprake van een overgangssituatie.

Vrijwillige zonering

Zoals al eerder werd aangegeven is elk industrieterrein dat de mogelijkheid heeft tot vestiging van 'grote lawaaimakers' zoneringplichtig (artikel 41 Wgh). Dit neemt niet weg dat het bevoegd gezag de beleidsvrijheid heeft ook die terreinen die niet zoneringplichtig zijn als gezoneerd industrieterrein te behandelen. Er wordt dan geen zone in het bestemmingsplan opgenomen, maar het beleid van de gemeente kan samengevat worden in een plan dat dezelfde opzet en inhoud heeft als een zonebeheerplan. Deze vrijwillige zone heeft *niet* dezelfde rechtskracht als een verplichte zonering. Het is dan ook beter in dit geval te spreken van een planologisch aandachtsgebied. Wel kunnen in het bestemmingsplan voorwaarden en regels worden opgenomen die meer rechtskracht geven.

Privaatrechtelijke overeenkomsten

Met name op gezoneerde industrieterreinen waar het bevoegd gezag ook de eigenaar van de uit te geven gronden is, kan er voor gekozen worden de geluidruimte privaatrechtelijk te verdelen. Daarbij wordt in de koopovereenkomst vastgelegd dat de eigenaar van de grond zich ertoe verplicht de geluidemissie tot een bepaalde grootte te beperken (bijvoorbeeld in dB/m²). Daarmee wordt de beschikbare geluidruimte op het terrein gekoppeld aan de kavel. In het zonebeheerplan kan de vertaling van beschikbare geluidruimte naar geluidbelasting per kavel worden gemotiveerd en onderbouwd.

Redelijke sommatie

Bij gezoneerde industrieterreinen waarop zeer grote aantallen bedrijven gevestigd zijn kan het voorkomen dat op immissie-niveau de gemeten gecumuleerde geluidbelasting lager is dan de berekende. Dit fenomeen is statistisch verklaarbaar: het zal vrijwel nooit voorkomen dat alle bedrijven tegelijkertijd conform de representatieve bedrijfssituatie werkzaam zijn. Naar dit effect, ook wel 'redelijke sommatie' (rs) genoemd, is onderzoek verricht. Dat onderzoek heeft geleid tot aanpassing van het Reken- en meetvoorschrift Wet geluidhinder (2006). Afhankelijk van de aard van het industrieterrein bedraagt het totale effect maximaal 0 tot 3 dB.

Bij de vraag of een bedrijf zich nog binnen de zone kan vestigen, of de vraag of woningen in de zone gebouwd kunnen worden, kan met dit rs-effect rekening worden gehouden. De aftrek geldt voor de gehele geluidzone. Er mag echter geen vertaalslag naar de vergunning plaatsvinden, elk individueel bedrijf moet immers de (juridische) mogelijkheid hebben om elke dag volgens de representatieve bedrijfssituatie werkzaam te zijn. De representatieve bedrijfssituatie blijft dus wel de basis vormen voor de individuele milieuvergunningen van de betreffende inrichting.

Voor meer informatie wordt verwezen naar (de toelichting op) het Reken- en meetvoorschrift Wet geluidhinder.

Om redelijke sommatie te kunnen toepassen moet een aanname worden gemaakt ten aanzien van de voortdurendheid en gelijktijdigheid van de activiteiten die op het gezoneerde industrieterrein plaatsvinden. Het wordt aanbevolen de motivatie voor deze aanname en de manier waarop het bevoegd gezag redelijke sommatie wil toepassen op het gezoneerde industrieterrein vast te leggen in het zonebeheerplan.

Tijdelijke verruiming grenswaarden

Artikel 65 van de Wet geluidhinder bepaalt dat het bevoegd gezag bij het toetsen aan al vastgestelde grenswaarden, tijdelijk van 2 dB(A) hogere grenswaarden mag uitgaan. De al vastgestelde grenswaarden zélf worden daarbij niet gewijzigd. Het bevoegd gezag mag artikel 65 alleen toepassen als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Het industrieterrein moet 'akoestisch vol' zijn: de geluidbelasting vanwege het industrieterrein, met inbegrip van de geluidruimte in de vergunningaanvraag, is gelijk aan of hoger dan de wettelijke waarden. Het probleem op of in de zone moet daarbij vooral worden veroorzaakt door AMvB-inrichtingen;

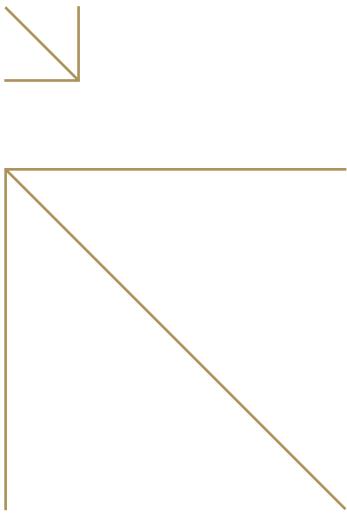
- Het gebruik van de extra 2 dB geluidruimte is tijdelijk. De vergunningverlener moet dus redelijkerwijs aannemelijk kunnen maken dat de geluidbelasting door het industrieterrein binnen afzienbare termijn zal afnemen tot het niveau van de vastgestelde waarden. Hij moet ook aangeven hoe dit zal worden bereikt.

De toetsing aan deze voorwaarden vindt in het kader van de vergunningverlening plaats. Juist omdat de tijdelijke verruiming met 2 dB gaat over het hele industrieterrein, verdient het aanbeveling bij toepassing hiervan het zonebeheerplan te gebruiken. Allereerst kan in het zonebeheerplan de onderbouwing worden opgenomen waarom het industrieterrein als 'akoestisch vol' wordt beschouwd. Bovendien biedt het zonebeheerplan het bevoegd gezag de mogelijkheid aan te geven welke maatregelen zij wil treffen om er voor te zorgen dat de geluidbelasting door het industrieterrein binnen afzienbare termijn zal afnemen tot het niveau van de vastgestelde waarden. In het kader van de vergunningverlening kan dan telkens hiernaar verwezen worden.

Stad & Milieu voor inrichtingen

In de Wet geluidhinder is onder artikel 66 bepaald dat Burgemeester en Wethouders (B&W) de mogelijkheid hebben de Interimwet Stad & Milieubenadering toe te passen op inrichtingen in het kader van de vergunningverlening. Deze wet maakt het mogelijk in bepaalde gevallen af te wijken van wettelijke normen. De procedure die B&W hierbij moeten volgen is beschreven in de Interimwet Stad & Milieubenadering en bestaat in hoofdlijnen uit drie stappen:

1. alle betrokken afdelingen binnen de gemeente – stadsontwikkelaars, planologen en milieudeskundigen – moeten gezamenlijk aan tafel en knelpunten zoveel mogelijk oplossen door *bronmaatregelen*;
2. als bronmaatregelen geen uitkomst bieden moeten de mogelijkheden die de bestaande wet biedt worden benut (*creatieve oplossingen en maatwerk*);
3. wanneer regels de ontwikkeling van een gebied (blijven) hinderen en stap 1 en 2 geen oplossing bieden, mag onder een aantal voorwaarden van de milieunormen worden *afgeweken*. Het besluit om af te wijken wordt genomen door de provincie en wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

De toepassing van de Interimwet Stad en Milieubenadering voor inrichtingen betekent concreet dat alle mogelijkheden, zoals toepassing van artikel 65 Wgh (tijdelijke verruiming) en de Wet milieubeheer (nadere eisen) zijn benut. B&W moeten de toepassing van artikel 66 motiveren in het kader van de verlening van de milieuvergunning. Daarmee is dit instrument slechts in uitzonderlijke situaties inzetbaar.

2.5 Toekomstige ontwikkelingen

De juridische ontwikkelingen rond het industrielawaai staan niet stil. De wijziging van de Wet geluidhinder (modernisering instrumentarium geluidbeleid, eerste fase) die op 1 januari 2007 van kracht is geworden, is hier slechts een eerste stap in geweest. Op korte en lange(re) termijn staat een aantal andere ontwikkelingen op stapel die van invloed zijn op het zonebeheer. Een aantal van deze ontwikkelingen is in deze paragraaf beschreven.

Aanpassing WRO

De nieuwe WRO is in oktober 2006 door de Eerste Kamer goedgekeurd en er wordt verwacht dat hij per 1 januari 2008 van kracht zal zijn. In het kader van het zonebeheerplan is de belangrijkste aanpassing in de nieuwe wet de mogelijkheid om meer milieuzaken in het bestemmingsplan op te nemen. Zo zal het mogelijk worden om niet alleen de bovengrens van een milieucategorie aan te geven, maar ook een ondergrens. Dit maakt dat een inwaartse zonering van een industrieterrein in het bestemmingsplan kan worden vastgelegd.

Modernisering 8.40 AMvB's

Het Ministerie van VROM is momenteel bezig met de modernisering van de 8.40 AMvB's. De nieuwe regels moeten in 2007 van kracht worden. Het ministerie wil alle regels over bedrijfsmatige milieurelevante activiteiten samenbrengen onder één besluit met algemene regels. Daarbij wordt niet langer op brancheniveau gereguleerd, maar op basis van de activiteiten die een inrichting verricht. Voor elke inrichting zal een aantal algemene voorschriften gelden. Verder gelden per activiteit specifieke voorschriften voor die milieuaspecten die bij die activiteit relevant zijn.

Bovendien zullen zo'n 20.000 inrichtingen die nu nog een milieuvergunning nodig hebben gaan vallen onder hetzelfde eenduidige besluit. In de eindsituatie zal alleen een beperkt aantal inrich-

tingen dat zich bezighoudt met activiteiten met omvangrijke en complexe milieueffecten een vergunning nodig hebben. Voor alle andere inrichtingen gelden dan de algemene regels uit het nieuwe besluit.

Omgevingsvergunning

Inrichtingen krijgen nu naast de milieuvergunning te maken met een groot aantal andere vergunningen. Die vergunningen worden vaak verstrekt door verschillende overheidsinstanties en doorlopen ieder hun eigen procedures. Met de invoering van de omgevingsvergunning wil het Ministerie van VROM aan deze praktijk een einde maken. De aanvrager hoeft straks nog maar één type vergunning aan te vragen, bij één loket. Er is ook maar één bevoegd gezag. Na het doorlopen van één procedure volgt één besluit, waarop zonodig één rechtsbeschermingsprocedure volgt.

Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid (SWUNG)

Na de wijziging van de Wet geluidhinder (modernisering instrumentarium geluidbeleid fase 1) wil het rijk een meer fundamentele moderniseringsslag uitvoeren onder de noemer 'Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid (SWUNG)'. Onder de noemer SWUNG wordt momenteel nagedacht over:

- het vereenvoudigen van het 'normengebouw';
- het versterken van de naleving en de handhaving;
- de versterking van het bronbeleid;
- de hervorming van de zonering industrielawaai.

Het doel van het laatste punt is de positie van het bevoegd gezag bij de verdeling van geluidruimte te versterken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door een toetsingsmogelijkheid in de wet op te nemen op grond waarvan, bij aanvragen van een milieuvergunning, de beschikbare geluidruimte beter kan worden verdeeld en de geluidboekhouding beter kan worden bijgehouden.

3. Projectaanpak

In het vorige hoofdstuk zijn de juridische aspecten van het zonebeheer in het algemeen en het zonebeheerplan in het bijzonder beschreven. De Wet geluidhinder biedt de mogelijkheid zo'n plan op te stellen. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe in zes stappen een zonebeheerplan kan worden gemaakt. Aanbevolen wordt het totstandkomingsproces projectmatig aan te pakken en deze zes stappen in het projectplan terug te laten komen:

1. Projectorganisatie
2. Nulsituatie
3. Ontwikkelingen
4. Kansen, belemmeringen en oplossingsrichtingen
5. Zonebeheerplan
6. Vaststellen

3.1 Voordat u begint...

Voorafgaand aan het opstellen van een zonebeheerplan is het aan te bevelen stil te staan bij de vraag of een dergelijk plan in de betreffende situatie zinvol is. Vragen die daarbij aan de orde komen zijn:

- In hoeverre zijn er achterstanden in de verwerking van vergunningen en meldingen in het zonebeheermodel (actualiteit) ?
- Hoe volledig is de informatie uit het zonebeheermodel?
- Zijn alle betrokken partijen bereid afspraken te maken over het zonebeheer van het betreffende gezoneerde industrieterrein?

Wanneer blijkt dat de informatie over de beschikbare geluidruimte ontoereikend is, dan is het aan te bevelen eerst een inventarisatie uit te voeren. Het doel van de inventarisatie is na te gaan in hoeverre de beschikbare informatie toereikend is om de geluidruimte op het gezoneerde industrieterrein op de juiste wijze te kunnen verdelen. Is dit niet het geval dan wordt aanbevolen eerst de beschikbare informatie over het gezoneerde industrieterrein op het gewenste niveau te brengen.

3.2 Stap 1: Projectorganisatie

De eerste stap in het project is het formeren van een projectteam en het opstellen van een projectplan. Aanbevolen wordt in het projectplan een werkstructuur op te nemen en het einddoel van het project helder te omschrijven. Voor de planning is het belangrijk goede en duidelijke werkafspraken met betrokkenen

te maken. Daarbij is niet alleen de planning van belang, maar ook de budgetten die voor het zonebeheerplan beschikbaar zijn.

Omdat op veel gezoneerde industrieterreinen sprake is van meerdere bevoegde gezagen, is het aan te bevelen het zonebeheerplan in gezamenlijkheid op te stellen. Aan het projectteam nemen dan vertegenwoordigers van elk van de betrokken bevoegde gezagen deel. In het projectteam zitten in ieder geval de modelbeheerder² en betrokken vergunningverleners. Daarnaast kan in het projectplan aangegeven worden op welke wijze andere bij het project worden betrokken, zowel intern (ruimtelijke ordening, economische zaken) als extern (burgers, inrichtingen, grondeigenaren).

Het beheer van beschikbare geluidruimte op gezoneerde industrieterreinen is een complex proces. Het is dan ook niet altijd even gemakkelijk inrichtingen en burgers uit te leggen waarom het bevoegd gezag bepaalde besluiten neemt. Het is daarom aan te bevelen een duidelijke communicatiestrategie in het zonebeheerplan op te nemen.

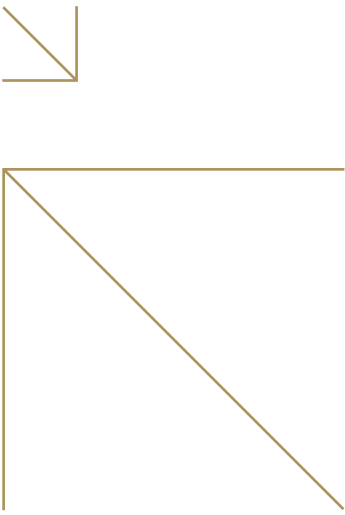
Naast het projectteam kan een stuurgroep worden geformeerd, waaraan bestuurders van de betrokken bevoegde gezagen deelnemen. De stuurgroep bespreekt de bestuurlijke consequenties van de keuzes die in het zonebeheerplan worden gemaakt. Uiteindelijk zullen immers alle betrokken besturen het plan moeten onderschrijven (zie stap 6).

3.3 Stap 2: Nulsituatie

Om te kunnen vaststellen hoe het beheer van de geluidruimte op het terrein er in de toekomst uit moet zien, is het uiteraard belangrijk te weten hoe de huidige situatie er uit ziet. Daarbij moet helder worden wat de beschikbare geluidruimte (positief of negatief) is. Hierbij gaat het onder andere om:

- de huidige ruimte in het bestemmingsplan;
- de huidige fysieke ruimte op het industrieterrein;
- de nog in te vullen geluidruimte op het industrieterrein;
- de gebruikte planologische/geluidruimte door de aanwezige inrichtingen op het terrein.

² Modelbeheerder: organisatie die het technisch beheer van het akoestisch model uitvoert

3.4 Stap 3: Ontwikkelingen

Ruimtelijke en andere ontwikkelingen op of rond het industrieterrein zullen altijd gevolgen hebben voor de geluidruimte op het terrein. Daarom vindt naast het vaststellen van de nulsituatie, een analyse plaats van autonome en geplande ontwikkelingen op en rond het industrieterrein. Hierbij valt te denken aan plannen van gemeente en provincie, maar ook waargenomen ruimtelijke trends (transities). Tenslotte is het aan te bevelen bij deze inventarisatie ook externe partijen te raadplegen.

3.5 Stap 4: Kansen, belemmeringen en oplossingsrichtingen

Wanneer de nulsituatie wordt geconfronteerd met de ruimtelijke ontwikkelingen, ontstaat inzicht in toekomstige kansen en belemmeringen op het industrieterrein. In deze stap worden deze kansen en belemmeringen inzichtelijk gemaakt (waar ontstaat geluidruimte, waar wordt de beschikbare geluidruimte ingeperkt).

Het projectteam zal vervolgens de vraag moeten beantwoorden hoe met deze kansen en belemmeringen moet worden omgegaan: hoe kunnen we de kansen benutten en belemmeringen wegnemen. Het is aan te bevelen deze oplossingsrichtingen vast te leggen in een notitie en dit aan de besluitvormers voor te leggen.

3.6 Stap 5: Zonebeheerplan

Wanneer een keuze is gemaakt ten aanzien van de gewenste oplossingsrichtingen, kunnen deze verder worden uitgewerkt tot een zonebeheerplan. De mogelijke inhoud van dit zonebeheerplan is in het volgende hoofdstuk opgenomen. Het zonebeheerplan geeft het beleid weer ten aanzien van het beheer van de geluidruimte op het industrieterrein voor de langere termijn. Het is aan te bevelen in het zonebeheerplan duidelijk de plantermijn te vermelden en aan te geven op welke wijze het plan zal worden gemonitord, geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om voor de korte termijn (bijvoorbeeld voor de komende twee jaar) een actieplan op te stellen. In het actieplan geeft het bevoegd gezag aan welke concrete activiteiten zij in de betreffende periode wil uitvoeren om bijvoorbeeld de verdeling van geluidruimte te verdelen of bestaande overschrijdingen weg te nemen.

3.7 Stap 6: Vaststellen

Nadat het zonebeheerplan is opgesteld, kan deze door de gemeente worden vastgesteld. Het is aan te bevelen dit te doen door middel van de openbare voorbereidingsprocedure (Awb artikel 3.4). Daarbij krijgen alle betrokken belanghebbenden de mogelijkheid eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Bovendien is het plan dan bindend voor de gemeente. Het is raadzaam betrokken burgers en ondernemers *actief* bij de vaststelling van het plan te betrekken.

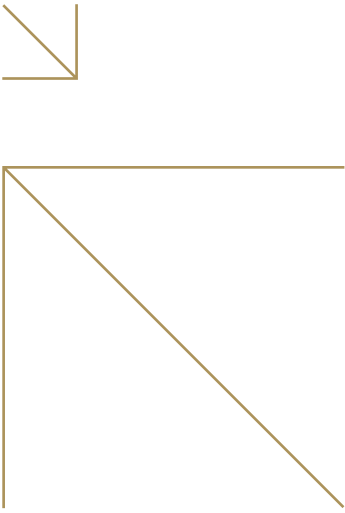
Daarnaast is het voor een goede uitvoering belangrijk dat alle betrokken bevoegde gezagen het plan onderschrijven. Dit zou bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden met de ondertekening van een overeenkomst, waarin de betrokken partijen zich conformeren aan het vastgestelde zonebeheerplan. Overigens kan het bij het zonebeheerplan opgestelde actieplan buiten de openbare voorbereidingsprocedure worden vastgesteld.

3.8 Organisatie zonebeheer

Uit tabel 2.1 blijkt wel dat ook bij de formalisatie van de informatieplicht in de Wet geluidhinder, er sprake kan zijn van verschillende bevoegde gezagen op het gezoneerde industrieterrein. Elk van deze bevoegde gezagen heeft in principe de beleidsvrijheid de beschikbare geluidruimte op het terrein te verdelen, zonder daarbij rekening te houden met de wens van de modelbeheerder. Uiteraard is dit geen wenselijke situatie. Daarom is het belangrijk dat het beleid uit het zonebeheerplan gezamenlijk door alle betrokken bevoegde gezagen wordt vastgesteld.

Het is daarom aan te bevelen een *zonebeheerteam*³ in te stellen in gevallen waarin sprake is van meerdere bevoegde gezagen. Aan het zonebeheerteam neemt in ieder geval de beheerder van het zonemodel zitting (modelbeheerder) en vergunningverleners van de betrokken bevoegde gezagen. Eventueel kan overwogen worden ook anderen, zoals leden van de bedrijvenvereniging of omwonenden in het zonebeheerteam op te nemen. Het zonebeheerteam komt regelmatig bijeen om de verdeling van geluidruimte op elkaar af te stemmen en gezamenlijk te voorkómen dat

³ Zonebeheerteam: operationeel team van medewerkers die bij de uitvoering van het zonebeheerplan zijn betrokken

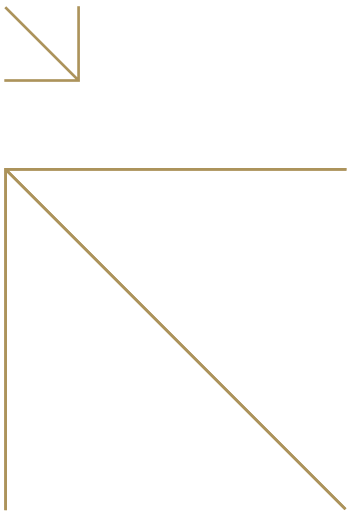
de geluidbelasting de zonegrens overschrijdt. Het is verstandig de afspraken over de samenstelling en samenwerking binnen het zonebeheerteam vast te leggen in het zonebeheerplan, zodat het een structurele basis krijgt.

4. Inhoud zonebeheer- plan

In dit hoofdstuk worden voorstellen gedaan voor de inhoud van een zonebeheerplan. Er wordt verwacht dat alle onderdelen in het zonebeheerplan worden behandeld. Van elk onderdeel wordt hier een aantal basiselementen genoemd, die samen een checklist vormen. In een goed zonebeheerplan wordt aan elk van deze elementen aandacht geschonken, maar afhankelijk van de situatie, kan het element veel of weinig uitwerking nodig hebben. Zo zal het zonebeheerplan voor een gezonde industrieterrein met slechts één inrichting, of met alleen gemeentelijke inrichtingen andere eisen stellen dan een groot gevarieerd terrein.

Tabel 4.1 Indeling in onderdelen en basiselementen zonebeheerplan			
Onderdeel	Paragraaf	Basiselementen	Bladzijde
Organisatie	4.1	Wie beheert de zone? Wie is modelbeheerder? Samenwerking bij gronduitgifte Samenwerking bij vergunningverlening	23
Wijze van beheren	4.2	Dynamisch of statisch Sturing op immissie of emissie Aan te leveren informatie bij Wm-procedures Afwijkingsbevoegdheid en aanpassing zonebeheerplan Nadere eisen Regeling voor klachten en inspraak Bouw of sloop Bedrijfsverzamelgebouwen Immissiepunten	24
Beleid	4.3	Redelijke sommatie Tijdelijke verruiming met 2 dB Toetsing bouwplannen binnen de zone Vrijwillige zonering	
Geluidruimte	4.4	Reservering voor lege kavels Vergunningbeleid Wm Te veel geluid Te weinig geluid	
Techniek van het beheer	4.5	Beheer akoestische gegevens Te beschrijven situatie Modelparameters	
AMvB-inrichtingen	4.6	Modelleren van AMvB-inrichtingen Aanleveren informatie Verwaarlozen van AMvB-inrichtingen	

4.1 Organisatie

Wie beheert de zone?

De gemeente is bij de meeste gezoneerde industrieterreinen verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie over de zone. Van terreinen die in een vastgestelde provinciale verordening daarvoor zijn aangewezen, ligt die plicht bij de provincie (bijvoorbeeld: terreinen die zich over meerdere gemeenten uitstrekken of terreinen met een regionaal belang). Het is niet in de wet vastgelegd wie verantwoordelijk is voor het beheer van de zone. Dat dient in het zonebeheerplan geregeld te worden. Dit is de plaats dat het zonebeheerteam kan worden opgevoerd (zie par. 3.8). Een eventuele taakverdeling binnen het zonebeheerteam kan hier worden vastgelegd (bijvoorbeeld door het aanstellen van een zonebeheercoördinator, met specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden).

Wie is modelbeheerder?

Er bestaat de mogelijkheid om de werkzaamheden aan het computermodel waarin het beheer wordt uitgevoerd, uit te besteden aan bijvoorbeeld een milieudienst, adviesbureau, bedrijvenvereniging of een daarvoor in het leven geroepen organisatie. De overheid blijft verantwoordelijk voor de geluidbelasting ter plaatse van de zone. In het geval dat de gemeente verantwoordelijk is voor het verstrekken van de informatie over de zone, kan in onderling overleg ervoor worden gekozen dat de provincie toch het zonebewakingsmodel beheert (bijvoorbeeld bij een capaciteitstekort). Het moet volstrekt duidelijk zijn wie de beheerder van het model is (functie, naam, telefoonnummer) en welke taken en bevoegdheden daarbij horen. Op deze manier kan men mogelijk voorkomen dat bij ziekte of vertrek van de modelbeheerder ook het zonebeheer stil komt te liggen.

Samenwerking bij gronduitgifte

Een punt van aandacht is de verdeling van bevoegdheden en taken tussen de partij die de gronduitgifte regelt en het bevoegd gezag voor de Wet milieubeheer. Het uitgeven van grond dient gekoppeld te zijn aan de te verwachten geluidproductie voor de betreffende inrichting. Indien er geen goede afspraken worden gemaakt, kan het voorkomen dat een inrichting niet op de optimale locatie komt. Hierbij kan het gebeuren dat de inrichting zelf niet voldoende geluidruimte kan krijgen voor het normaal functioneren, of kan het de verkoop van overgebleven kavels blokkeren. Uiteraard spelen ook andere zaken dan 'geluid' een rol bij de locatiekeuze.

Samenwerking bij vergunningverlening

De ligging van de 50 dB(A)-contour wordt bepaald door de verleende milieuvergunningen. Het is daarom van cruciaal belang tijdens de vergunningverlening een goede samenwerking tussen het bevoegd gezag en de modelbeheerder te hebben. Speciale aandacht is nodig bij de inrichtingen waar het modelbeheer en het bevoegd gezag niet bij dezelfde instantie liggen. Het is nodig de rol van de gemeente en provincie en de wijze van samenwerken goed vast te leggen. Het voorbeeld hiervoor dat in bijlage 2 is gegeven, moet aangepast worden voor de eigen organisatie.

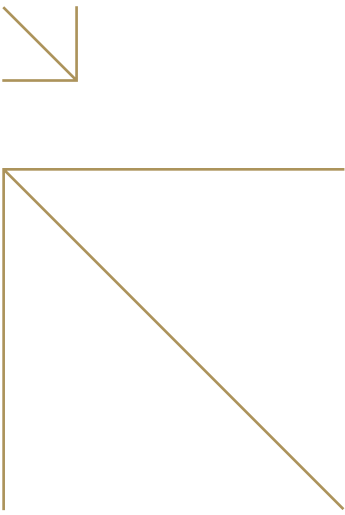
4.2 Wijze van beheren

Er zijn verschillende methoden van zonebeheer te onderscheiden. Men kan daarbij bijvoorbeeld kijken naar de mate van flexibiliteit (dynamisch of statisch) en de wijze van sturing (op emissie of immissie).

- Emissie: de hoeveelheid geluid die door de bron wordt geproduceerd.
- Immissie: de hoeveelheid geluid die op een waarneempunt wordt ontvangen.

Meestal is er door afscherming, reflectie en vooral door de afstand tussen de bron en de ontvanger een groot verschil tussen de emissie en de immissie.

Hierna worden de verschillende gezichtspunten verder verklaard en uitgewerkt.

Dynamisch of statisch

Het is aan te bevelen de dynamiek binnen het zonebeheerplan goed aan te geven. De gemeente kan zelf kiezen om de dynamiek groot of klein te maken. Een zonebeheerplan kan, afhankelijk van de inzichten en wensen van de opstellers, verschillende vormen hebben. Hieronder worden twee uitersten gegeven; mengvormen tussen het dynamische en het statische systeem zijn mogelijk.

- *dynamisch*

Het is mogelijk een zeer dynamisch zonebeheerplan op te stellen met een continu te wijzigen verdeling van de geluidruimte. Dit geeft aan de ene kant de gemeente veel speelruimte maar tegelijk geeft het grote onzekerheid voor de inrichtingen (bij elke revisievergunning is er het gevaar dat men geluidruimte kwijt raakt, waarbij er geen zekerheid is of men dat op een volgend moment weer kan krijgen; de ruimte voor uitbreidingsplannen is onzeker).

Het onderhouden van een dergelijk plan is bewerkelijk en legt een grote druk op de gemeente. De vergunningverlener moet zeer goed in staat zijn een beoordeling te maken van wat mag worden geëist in het kader van de *best beschikbare technieken* (inrichtingen zullen voor zichzelf zekerheid proberen in te bouwen). Men loopt de kans dat er onverkoopte kavels overblijven omdat er geen geluidruimte meer is.

Men zou voor een dergelijk plan kunnen kiezen bij een terrein dat geleidelijk moet worden getransformeerd tot een andere bestemming, terwijl men nog geen vast beeld heeft van de eindsituatie.

- *statisch*

Aan de andere kant is het ook mogelijk om voor een vaste verdeling van de geluidruimte te kiezen. Alle partijen weten dan waar zij aan toe zijn en het betekent dat bij elke vergunningsprocedure alleen getoetst hoeft te worden aan de voor de betreffende inrichting of kavel gereserveerde geluidruimte. De hoeveelheid werk voor het zonebeheer is daarmee erg beperkt. De vergunningverlening voor verschillende inrichtingen kan in dit geval onafhankelijk van elkaar worden gedaan.

Bij statisch zonebeheer zal een inrichting de ruimte voor een uitbreiding van hun activiteiten zelf moeten vinden in hun eigen geluidruimte. Men zou overigens als gemeente en/of provincie (eventueel zelfs omwonenden of milieubeweging) ook een gedeelte van de geluidruimte kunnen bezitten, waarbij dat dan aan een fictieve bron is gekoppeld (maar niet aan een kavel). Hierdoor heeft het bevoegd gezag ruimte die men zou kunnen gebruiken om beleid vorm te geven. Eventueel kan

een aanpassing van de voor een betreffende kavel beschikbare geluidruimte worden doorgevoerd wanneer beide betreffende inrichtingen een gezamenlijk verzoek doen tot onderlinge overheveling van de geluidruimte (of de overheid een deel van hun eigen geluidreserve overhevelt naar een kavel).

Een dergelijke aanpak is in veel gevallen bruikbaar; het is bruikbaar bij een terrein dat zowel geografisch als geluidstechnisch (bijna geheel) gevuld is, maar is ook nuttig bij een industrieterrein in opbouw en bij een transformatie met een duidelijk doel.

In alle gevallen is het mogelijk om bij een bestaand terrein over te stappen van een dynamische zonebewaking naar een statische; men kan immers (wanneer er geen overschrijdingen zijn) de situatie van dat moment vastleggen. Wanneer men van een statisch zonebeheer over wil gaan naar een dynamische aanpak, dient men zicht te realiseren dat bestaande verwachtingen mogelijk worden geschaad.

Sturing op immissie of emissie

De geluidbelasting ter plaatse van de zone (en andere volgens de Wet geluidhinder vastgelegde waarneempunten) is uiteindelijk hetgeen wat moet worden beoordeeld. Het beheer kan vanuit twee zijden worden gestuurd:

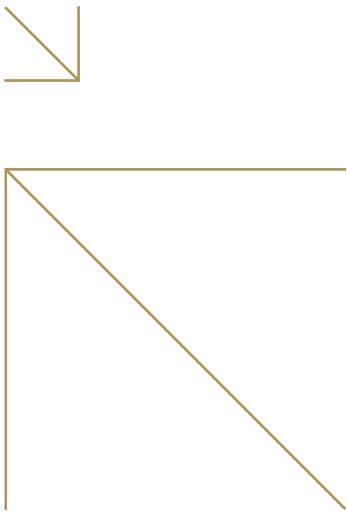
- *Immissie*

In deze methode kijkt men of er voldoende ruimte is op de zone om de activiteiten te vergunnen. Indien de ruimte aanwezig is, kan men tot vergunningverlening over gaan. Dit systeem geeft flexibiliteit aan het zonebeheerteam, maar het is moeilijk om de zaak te beheren. Sturing kan alleen gevonden worden in het eisen van de *best beschikbare technieken*. Deze methode vraagt een grote kundigheid en inzet van de vergunningverleners. Bij een industrieterrein in opbouw bestaat bij deze methode het gevaar dat men kavels onderhoudt waarvoor geen geluidruimte meer beschikbaar is.

- *Emissie*

In deze methode kan men aan elke inrichting of aan elke kavel een bepaalde hoeveelheid geluidproductie toerekenen, zodanig dat voor de totale waarden op de zonebewakingspunten geen overschrijding optreedt. Vaak is dit op basis van een aantal dB(A)/m², waarbij men voor de centraal op het industrieterrein gelegen kavels hogere waarden gebruikt dan voor de kavels aan de randen.

Het is mogelijk om bij dit systeem de inrichting te beoordelen op het aantal dB(A)/m² of het totale bronvermogen. Vaak

zal echter blijken dat de inrichting een hoger bronvermogen per vierkante meter gebruikt dan in het zonebewakingsmodel wordt geëist, terwijl de inrichting zich daar toch zonder probleem kan vestigen. De inrichting kan namelijk effectief gebruik maken van afscherming, waardoor het met een relatief hoog bronvermogen toch een lage geluidbelasting op de zone geeft. Zolang de emissie van een bedrijf zodanig is dat zijn bijdrage op de zonegrens (immissie) niet boven de voorbestemde waarde komt, kunnen de activiteiten vergund worden. Deze methode is bijzonder geschikt bij een industrieterrein waar nog lege kavels zijn; men kan hier planmatig werken. Het is aan te bevelen om in het model geen wijzigingen in de overdracht aan te brengen omdat anders de emissie wordt losgekoppeld van de waarden op de zone. Hierdoor kan men een overschrijding op de zonegrens krijgen terwijl de bedrijven voldoen aan de geplande waarden.

Het verschil tussen emissie en immissie laat zich ook uitdrukken in de geluidoverdracht van bron naar waarneempunt. Het is mogelijk hierbij uit te gaan van een vaste overdracht, waardoor het niet meer belangrijk is of men kijkt naar de emissie of naar de immissie (er is toch een vast verschil). Het is ook mogelijk de overdracht telkens te berekenen. In dit geval wordt de afscherming tussen bron en waarneempunt meegenomen zoals deze werkelijk is. Deze methode biedt de mogelijkheid het model meer in overeenstemming met de werkelijkheid te brengen, maar is uiteraard bewerklijker (zie verder onder het kopje 'Bouw of sloop' hierna).

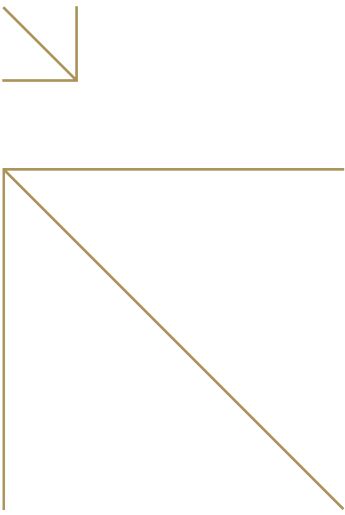
Aan te leveren informatie bij Wm-procedures

In het zonebeheerplan kan worden geregeld welke informatie de gemeente wenst te ontvangen bij een vergunningaanvraag of melding in het kader van de Wet milieubeheer. Gemeenten moeten wel bedacht zijn op de randvoorwaarden die hierbij gesteld worden in AMvB's en de Wm. Voor de beoordeling van de akoestische relevantie van inrichtingen wordt bij een aantal gemeenten gewerkt met een informatieformulier voor akoestische gegevens (zie voorbeeld in bijlage 4). Deze informatie kan verwerkt worden met een indicatief onderzoek (methode I van de *Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai*). Over het algemeen zullen van inrichtingen met een relevante geluidproductie geluidonderzoeken worden geëist.

Afwijkingsbevoegdheid en aanpassing zonebeheerplan

Er moet duidelijk worden aangegeven welke afwijkingen van de normale procedures zijn toegestaan en wanneer een herziening van het zonebeheerplan noodzakelijk is.

Het is wenselijk in het zonebeheerplan zelf op te nemen wanneer en hoe het plan (of een gedeelte daarvan) kan of moet worden aangepast. Een wijziging van het plan vergt dezelfde procedure als bij de initiële vaststelling van het zonebeheerplan. Omdat dit een relatief zware procedure is, is het raadzaam het zonebeheerplan zó op te stellen dat er enige flexibiliteit in wordt gehouden.

Nadere eisen

Bij terreinen met een groot verloop van inrichtingen die vallen onder een AMvB kan er voor worden gekozen de procedure rond het opleggen van nadere eisen via het zonebeheerplan te vereenvoudigen. Te denken valt aan het opnemen van het beleid hierover in het zonebeheerplan, waarnaar bij het opleggen van nadere eisen kan worden verwezen (zie ook het gedeelte hierna over AMvB-inrichtingen).

Regeling voor klachten en inspraak

In het zonebeheerplan kunnen procedures worden opgenomen om burgers en inrichtingen de gelegenheid te geven hun inbreng te hebben op zaken die samenhangen met het geluid dat wordt geproduceerd door inrichtingen of met zonebewaking. Er kunnen hierbij afspraken gemaakt worden over het centraal registreren en uitwisselen van klachten. De procedures kunnen zowel voor de gemeente als voor burgers en inrichtingen een houvast geven.

Bouw of sloop

Gebouwen en grote infrastructurele werken die op en rond het industrieterrein aanwezig zijn, zullen mogelijk het geluid enerzijds afschermen maar anderzijds ook reflecteren. De relevante objecten zullen ook opgenomen zijn in het zonebewakingsmodel en dus de berekende waarden beïnvloeden. Wanneer een object wordt gebouwd of gesloopt, kan dat dus tot een ongewenste situatie van overschrijding op de zone leiden. Men moet zich realiseren dat de rechten van inrichtingen niet automatisch wijzigen wanneer er iets buiten hun eigen bedrijfsterrein wordt veranderd. Voor de beoordeling van of een inrichting al dan niet aan zijn vergunning voldoet, moet men mogelijk nog met de reeds gesloopte gebouwen rekenen alsof zij er nog zijn.

Men kan in het zonebeheerplan een procedure opnemen waarmee voor het industrieterrein zelf en het gebied binnen de zone wordt geborgd dat de relevantie van bouw en sloop moet worden beoordeeld. In bijzondere gevallen kan men bijvoorbeeld opnemen dat bepaalde gebouwen niet worden opgenomen in het zonebewakingsmodel of maar voor een beperkte hoogte. Het is aan te bevelen om (indien mogelijk) enige geluidruimte achter de hand te houden om dit soort gevallen te kunnen opvangen.

Bedrijfsverzamelgebouwen

Bij sommige soorten bedrijfsverzamelgebouwen treden vaak wisselingen in de huurders op en zijn de activiteiten vaak akoestisch

niet relevant. Bij sommige industrieterreinen heeft men ervoor gekozen dat bij bedrijfsverzamelgebouwen niet elke daarbinnen gelegen inrichting apart wordt gemodelleerd, maar dat slechts één bron wordt opgenomen. Uiteraard kan dit alleen wanneer het soort activiteiten en de geluidproductie dat toelaten. Men dient zich er wel van bewust te zijn dat men hiermee een juridisch risico introduceert.

Immissiepunten

Het is mogelijk om in het zonebeheerplan te beschrijven hoe tijdens de vergunningverlening wordt omgegaan met de keuze van de locaties waar de geluidvoorschriften voor worden gegeven. Het is gebruikelijk bij vergunningen waarden voor de geluidbelasting vast te leggen op geringe afstand van de inrichting. Dit heeft als voordeel dat zo min mogelijk van de (misschien veranderende) omgeving wordt meegenomen. Waarneempunten in de directe omgeving van de inrichting zijn op een gezonde industrieterrein vanwege stoorgeluid vaak niet waardevol voor immissiemetingen van de inrichting als geheel. Soms kan een dergelijk punt wel gebruikt worden voor de controle van afzonderlijke bronnen of delen van een inrichting.

Op gezonde industrieterreinen is het ook mogelijk om de geluidbelasting alleen ter plaatse van enkele zonebewakingspunten vast te leggen. Dit heeft tot gevolg dat de invloed van belangrijke afschermingen en reflecties wordt meegenomen. Een nadeel is dat bij sloop of nieuwbouw de berekende waarden zullen veranderen (zie ook hiervoor bij 'Bouw of sloop').

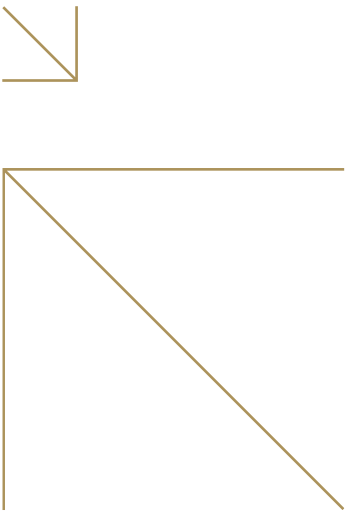
4.3 Beleid

Redelijke sommatie

Indien gebruik wordt gemaakt van een correctie vanwege het niet altijd in gebruik zijn van de geluidbronnen (redelijke sommatie), is het aan te bevelen dit in het zonebeheerplan te beschrijven. De beschrijving zou op zijn minst moeten bestaan uit een onderbouwing van de grootte van deze correctie, hoe hij wordt toegepast en hoe de daardoor beschikbare geluidruimte wordt besteed.

Tijdelijke verruiming met 2 dB

Het is mogelijk een *tijdelijke* verruiming van 2 dB toe te staan wanneer er op het industrieterrein AMvB-inrichtingen bepalend zijn voor een overschrijding. De vergunningverlener moet daarbij aannemelijk maken dat de geluidbelasting door het industrieter-

rein binnen afzienbare termijn zal afnemen tot het niveau van de vastgestelde waarden. Hij moet ook aangeven hoe dit zal worden bereikt.

Toetsing bouwplannen binnen de zone

Indien er een plan is voor de bouw van een woning die binnen de zone is gelegen, dient men te toetsen of de geluidbelasting op die woning voldoet aan de wettelijke waarde van 50 dB(A). Indien de geluidbelasting hoger is kan door de gemeente een hogere grenswaarde (tot 55 dB(A) etmaalwaarde) worden vastgesteld. De gemeente kan hiervoor zelf de ontheffingscriteria vaststellen en kan deze in het zonebeheerplan opnemen. Wanneer een hogere waarde is vastgesteld, dient het bevoegd gezag bij vergunningverlening deze waarde verder in acht te nemen. Het ligt dus voor de hand de hogere waarden alleen vast te stellen wanneer zij in een redelijke verhouding tot de zone staan. Wanneer er onzorgvuldig een hogere waarde wordt vastgesteld, kan deze in sterke mate beperkingen opleggen aan de mogelijkheden op het industrieterrein.

Het is gebruikelijk bij de toetsing van het bouwplan uit te gaan van een model waarbij de 50 dB(A)-contour ligt op de zonegrens. Het is aan te bevelen hier een apart model voor te hanteren (bij voorkeur het model dat is gebruikt bij het vaststellen van de zone of is gebruikt bij een sanering) en in het zonebeheerplan aan te geven waar en hoe dat beheerd wordt. Dit model hoeft alleen aangepast te worden wanneer de ligging van de zone wordt gewijzigd.

Indien men de bouwplannen zou toetsen met een model waarin alleen de verleende vergunningen zijn opgenomen en waar sprake is van nog niet uitgegeven geluidruimte, zou men door de nieuwe hogere waarde het industrieterrein op slot zetten; de nog aanwezige geluidruimte is dan in één keer vergeven aan toekomstige woningbouw en de zone zou in feite verkleind kunnen worden. Dit betekent een beperking van de ruimte voor inrichtingen. Hierin kunnen beleidskeuzes worden gemaakt, die in het zonebeheerplan kunnen worden vastgelegd.

Vrijwillige zonering

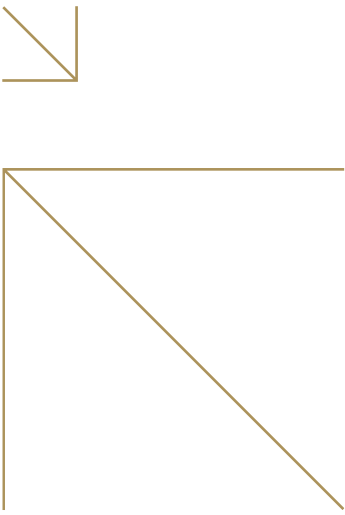
Het zonebeheerplan is bedoeld voor industrieterreinen die gezoneerd zijn in het kader van de Wet geluidhinder. Men kan er voor kiezen om ook een terrein waar geen 'grote lawaaimakers' zijn toegestaan (en dat dus niet gezoneerd is), te behandelen alsof het gezoneerd is. Dit heeft het voordeel dat de cumulatie van

geluid afkomstig van het industrieterrein beperkt kan worden en daarmee bepaalde bestemmingen bescherming te bieden. Men kan zelf kiezen wel of geen zone in het bestemmingsplan op te nemen. Het beleid van de gemeente kan samengevat worden in een plan dat dezelfde opzet en inhoud heeft als een zonebeheerplan. Er wordt aanbevolen om in dit geval het plan een beheerplan in plaats van een zonebeheerplan te noemen. In feite is dit een invulling van het begrip *nota industrielawaai* zoals deze wordt genoemd in de *Handreiking Industrielawaai*.

4.4 Geluidruimte

Inwaarts zonereren

Vooraf bij industrieterreinen waar nog lege kavels zijn, is het belangrijk een goede opbouw van het terrein na te streven. Milieuhygiënisch is het aan te bevelen wanneer de grootste lawaaimakers zich in het centrum van het industrieterrein bevinden. De afstand tot geluidgevoelige bestemmingen is dan immers het grootst. Meer naar de rand van het industrieterrein kunnen dan de inrichtingen komen die minder geluid produceren. Deze inrichtingen kunnen zelfs als buffer fungeren. Geadviseerd wordt om alleen op het centrum van het industrieterrein 'grote lawaaimakers' toe te staan (dit is dan het gezoneerde industrieterrein). Hiermee krijgt met de situatie dat er een klein gezoneerd industrieterrein is met daaromheen een zone die is volgebouwd met inrichtingen die akoestisch minder relevant zijn.

Reservering voor lege kavels

Wanneer er lege kavels op het industrieterrein zijn, verdient het voorkeur om in het zonebewakingsmodel hierop geluidbronnen te leggen en daarmee de geluidruimte toe te kennen die voor dat kavel is bedoeld. Op deze manier kan men voorkomen dat het industrieterrein fysiek nog niet helemaal vol is terwijl er geen geluidruimte is voor nieuwe inrichtingen. Uiteraard dient voor het geheel van bronnen (inclusief de reserveringen voor lege kavels) de zone te worden gerespecteerd. Men kan dus alleen bronnen voor lege kavels opnemen zolang die geluidruimte er nog is. Het reserveren van geluidruimte is een belangrijke reden om een zonebeheerplan op te stellen. Ten tijde van het opstellen van de Handreiking Zonebeheerplan is er nog geen jurisprudentie over het reserveren van geluidruimte. Verwacht mag worden dat de kwaliteit van een zonebeheerplan bepalend is voor de mate waarin de Raad van State hierin mee kan gaan.

Bij het beëindigen van de bedrijfsactiviteiten van een inrichting kan het bevoegd gezag besluiten de vigerende vergunning in te trekken. De betreffende bronnen (en zo nodig de bedrijfsobjecten) worden dan uit het model verwijderd.

Bij *dynamische zonebewaking* (zie paragraaf 5.3) is het aan te bevelen direct een zekere geluidruimte op de vrijgekomen kavels te reserveren. Hiermee kan men voorkomen dat deze kavels niet meer uitgegeven kunnen worden aan een andere inrichting door het ontbreken van geluidruimte op die kavels. Bij *statische zonebewaking* is geen actie noodzakelijk; de rechten voor het betreffende kavel blijven wat ze waren.

Vergunningbeleid Wm

Via vergunningen in het kader van de Wet milieubeheer wordt geluidruimte gekoppeld aan inrichtingen. Uiteraard mag een vergunning alleen gegeven worden indien de cumulatieve waarde van alle inrichtingen (vergunning en AMvB) buiten de zone niet boven 50 dB(A) komt. Verder dient men alle overige grenswaarden die op basis van de Wet geluidhinder zijn vastgesteld, in acht te nemen. Het betreft hier een weigeringsgrond voor de milieuvergunning.

Indien slechts een deel van de voor het betreffende kavel gereserveerde geluidruimte wordt uitgegeven, wordt aangeraden een bron in het model op te nemen voor de overgebleven reservering. Dit zou een bron kunnen zijn die aan het betreffende kavel blijft gekoppeld. Ook is het mogelijk de geluidruimte over te hevelen naar een ander kavel, of kan men de vrijgekomen geluidruimte

als vrije reserve bestempelen. In het zonebeheerplan kunnen de waarborgen worden omschreven om dit alles te realiseren.

Te veel geluid

Ervan uitgaande dat er een plan is voor de verdeling van de geluidruimte over de kavels, is het niet gewenst dat een inrichting ten opzichte van die waarde te veel geluid produceert. Indien de inrichting te veel geluid produceert, zou dit ten koste gaan van de reserveringen voor lege kavels, hetgeen tot onverkooptbare kavels kan leiden. Het is aan te bevelen in het zonebeheerplan een goede onderbouwing te geven voor het eventueel weigeren van een vergunning. Opgemerkt wordt dat daarbij de milieuhygiënische motivatie juridisch gezien de meeste kans maakt om gebruikt te kunnen worden. Voor een milieuhygiënische motivering wordt verwezen naar bijlage 1.

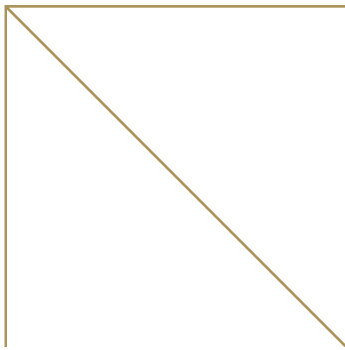
Te weinig geluid

Ervan uitgaande dat een plan is opgesteld voor de verdeling van de geluidruimte over de kavels, is het niet gewenst dat een inrichting ten opzichte van die waarde veel te weinig geluid produceert. Indien de inrichting veel minder geluid hoeft te produceren dan voor de kavel bedoeld is, gebruikt deze inrichting een kavel die eigenlijk vanuit milieuhygiënisch oogpunt beter door een zwaardere inrichting kan worden bezet. Het is aan te bevelen in het zonebeheerplan een goede onderbouwing te geven voor het eventueel weigeren van een vergunning. Opgemerkt wordt dat daarbij de milieuhygiënische motivatie juridisch gezien de meeste kans maakt om gebruikt te kunnen worden. Voor een milieuhygiënische motivering wordt verwezen naar bijlage 1.

4.5 Techniek van het beheer

Beheer akoestische gegevens

Er wordt aanbevolen om in het zonebeheerplan een deel op te nemen waarin afspraken staan omtrent het vragen, opslaan, beheer en geven van akoestische informatie over de inrichtingen die op het industrieterrein liggen en over de relevante eigenschappen van het gebied van de zone (en het gedeelte tot aan de eerste lijnsbebouwing). Het is vooral van belang concrete functies toe te wijzen en expliciet te maken wie welke dingen doet. In dit onderdeel is het ook mogelijk om aan te geven in welk programma men het zonebeheer uitvoert, wat de rol is van de afdeling automatisering en welke eisen men stelt aan het aanleveren van (digitale) informatie.

Bedrijfssituatie

Bij vergunningverlening wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende bedrijfssituaties. De verschillen tussen deze bedrijfssituaties staan uitgebreid beschreven in de Handleiding Industrielawaai (HIL). Er worden in het algemeen onderscheiden:

- de representatieve bedrijfssituatie (RBS);
- de regelmatig optredende afwijkingen van de bedrijfssituatie (ABS);
- incidentele situaties.

In de zonebewaking wordt alleen gesproken van de RBS en incidentele situaties; de ABS wordt dan beschouwd als onderdeel van de RBS. Alleen de representatieve bedrijfssituatie wordt in het zonebewakingsmodel meegenomen.

Op te nemen bronnen

Men dient de geluidproductie van alle inrichtingen op het gezoneerde industrieterrein bij de zonebewaking te beschouwen (zowel inrichtingen met een vergunning als de inrichtingen die onder een AMvB vallen). Wettelijk is vastgelegd dat geluid van het verkeer buiten het terrein van de inrichtingen (weg, water en rail) en het geluid van windturbines voor het opwekken van energie niet worden meegenomen.

Voor een goed zonebeheer is het aan te bevelen ook eventuele reserveringsbronnen op te nemen voor nog niet bezette kavels en voor toekomstige ontwikkelingen.

Geluidbelasting en piekgeluiden

In het zonebeheer wordt uitgegaan van het equivalente geluid (L_{dag} , L_{avond} , L_{nacht}), maar de eventuele correcties voor muziekgeluid, tonaal- en impulsgeluid worden niet toegepast (Handleiding meten en rekenen Industrielawaai 1999; module A, § 2.3).

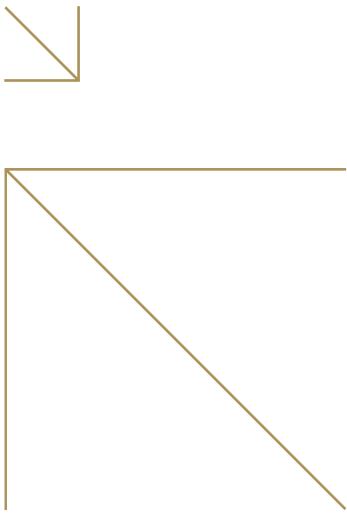
Men moet dus niet klakkeloos uitgaan van de waarden die in de vergunning staan (meestal is dat het $L_{Ar,LT}$). Hoewel pieken (L_{Amax}) in de milieuvergunning aan de orde kunnen komen, worden zij in het beheer van de zone niet beschouwd.

Verwaarlozingen

Uiteraard is het verwaarlozen alleen toegestaan wanneer de verwaarlozing geen invloed heeft op de afgeronde waarde. Om te weten of een bedrijf verwaarloosd mag worden of niet, zal een (indicatief) onderzoek moeten worden gedaan. Wanneer men toch moet doen, is het beter om het bedrijf in het model op te nemen. Er wordt derhalve geadviseerd om elk bedrijf op te nemen (een uitzondering kan worden gemaakt voor bedrijfsverzamelgebouwen; zie ook in dit hoofdstuk onder het betreffende kopje).

Afrondingen

In het zonebeheer wordt gehandeld conform hetgeen staat vermeld in paragraaf 5.4.5 van de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai (HMRI II van 1999). Dit wil zeggen dat alle tussenresultaten worden gepresenteerd met een nauwkeurigheid van één decimaal en de uiteindelijke beoordelingsgrootheden worden afgerond tot gehele waarden op de voor akoestiek bekende manier.

Te beschrijven situatie

In het zonebeheermodel dienen alle verleende geluidrechten (zowel via vergunningen als via de AMvB-bedrijven) verwerkt te zijn. Omdat bij het aanvragen van een milieuvergunning en bij het doen van een melding in het kader van de Wm al een claim wordt gelegd, is het raadzaam deze geluidruimte ook direct op te nemen. Wanneer men met een kavelreservering werkt, dienen deze reserveringen ook opgenomen te worden. Inrichtingen die reeds gestopt/vertrokken zijn, en waarvan de milieuvergunning nog van kracht is, hebben nog steeds geluidrechten en dienen dus in het zone-bewakingsmodel te blijven.

Speciale aandacht is nodig voor de situatie die ontstaat wanneer tegelijkertijd twee Wm-procedures lopen die samen tot een overschrijding van de toegestane ruimte leiden. Deze situatie vormt overigens geen probleem wanneer men werkt met een vaste verdeling van de geluidruimte voor elke kavel (zie par. 4.2, hoofdstuk *wijze van beheren, dynamisch of statisch*).

Modelparameters

In het zonebewakingsmodel kunnen het beste afspraken worden vastgelegd over de modelparameters. Hierbij worden enkele voorbeelden genoemd (in een aantal gevallen met een voorstel).

- mate van nauwkeurigheid
- algemene bodemfactor van de ondergrond (afhankelijk van omstandigheden)
- luchtdempingsfactoren (HMRI II in het algemeen; TNO-dempingswaarden bij grote gebieden met procesinstallaties)
- locatie en hoogte waarneempunten (waarneemhoogte bij woningen: het hoogstbelaste punt; in het vrije veld: 5 m)
- al dan niet meenemen van gevelreflectie bij waarneempunten (geen gevelreflectie)
- bronhoogte van reserveringsbronnen (1 m boven het dak; bij lege kavels: 5 m)
- spectrale verdeling van reserveringsbronnen (spectrum industrielawaai)

Let op: wanneer men de luchtdempingsfactoren of bodemdemping verandert, kan het noodzakelijk zijn de vergunningen van de inrichtingen aan te passen (afhankelijk van hoe deze zijn geformuleerd; de rechten van inrichtingen wijzigen dan in elk geval niet). Juist om dit soort situaties op te vangen, is het aan te bevelen dat de modelbeheerder een gedeelte van de geluidruimte in een post 'onvoorzien' heeft.

4.6 AMvB-inrichtingen

Modelleren van AMvB-inrichtingen

Het is aan te bevelen in het zonebeheerplan iets op te nemen over de methode waarmee AMvB-inrichtingen worden ingevoerd in het zonebewakingsmodel.

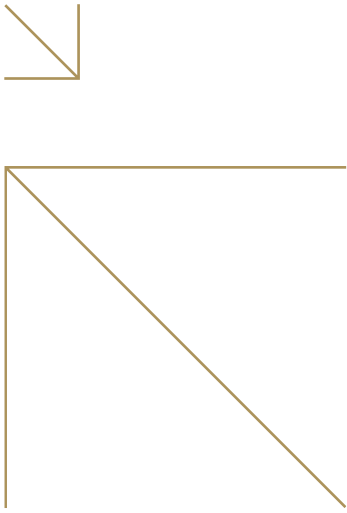
Wanneer men een AMvB-inrichting opneemt in het zonebewakingsmodel, kan men kiezen tussen verschillende manieren omdat te doen. Als hoofdrichting kunnen worden onderscheiden: algemene regels (voor groepen van inrichtingen) of een specifieke aanpak (gericht op de betreffende inrichting). Hoe meer in het model wordt gewerkt met kennis over de concreet aanwezige inrichtingen, des te meer werk dit kost. Daarentegen biedt dit meer mogelijkheden tot maatwerk en staat men dan steviger bij eventuele beroepsprocedures.

Hierna worden verschillende benaderingswijzen besproken in volgorde van de minstbewerkelijke methode tot aan de methode die het meeste moeite kost (maar ook het meeste mogelijkheden tot maatwerk geeft):

- *Algemene aanpak*
- *Specifieke aanpak zonder koppeling norm-model*
- *Specifieke aanpak met koppeling norm-model*

Algemene aanpak

Indien men kiest voor een algemene benadering van de AMvB-inrichtingen, kan men dit bijvoorbeeld doen door uit te gaan van een vast aantal dB(A) per m² van de kaveloppervlakte. Hiervoor zou men gebruik kunnen maken van de volgende tabel :

Aan de AMvB-bedrijven op een gezoneerd industrieterrein zitten zoveel aspecten dat deze hier apart worden beschreven.

De AMvB's zijn bedoeld voor 'standaardwerk' waarbij het de bedoeling is dat er voornamelijk energie wordt gestopt in de bedrijven die niet onder een AMvB vallen en die een milieuvergunning nodig hebben. Verder is het te verwachten dat steeds meer bedrijven onder een AMvB gaan vallen. De AMvB-bedrijven wisselen nogal eens van eigenaar of van activiteit.

In de AMvB's is tegenwoordig als geluidnorm opgenomen dat de geluidbelasting op 50 m en bij geluidgevoelige bestemmingen niet meer mag bedragen dan 50 dB(A). De woningen op een gezoneerd industrieterrein worden in het kader van de AMvB's wél als geluidgevoelig beschouwd. In de praktijk blijken er veel bedrijven te zijn die (veel) minder geluid produceren dan wat toegestaan is. Wanneer voor alle bedrijven de toegestane geluidruimte in het zonebewakingsmodel wordt opgenomen, leidt dit vaak tot berekende waarden die ruim boven de werkelijk geluidniveaus op de zonegrens liggen.

Wanneer de gemeente kiest voor het opleggen van nadere eisen, kan de inhoud van het zonebeheerplan gebruikt worden voor de onderbouwing. Hierdoor wordt de inspanning van het opleggen van een nadere eis minimaal.

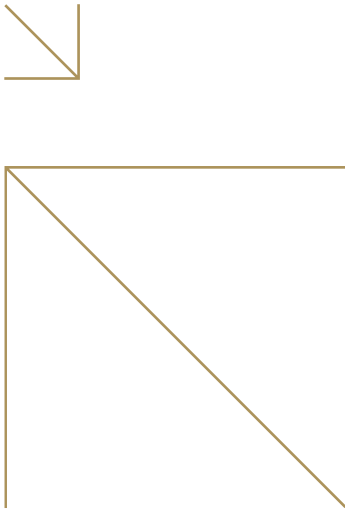
Vanwege deze aspecten heeft het zin om voor deze bedrijven een aparte aanpak te ontwikkelen die past bij dit type bedrijf.

tabel 4.2: bronvermogen op basis van perceelgrootte

Soort AMvB-inrichting	L_W in dB(A)/m ² etmaalwaarde
Opslag- en transportbedrijven	55
Bouw- en houtbedrijven	55
Tankstations	50
Detailhandel en ambachtsbedrijven	50
Woon- en verblijfsgebouwen	50

Het blijft raadzaam elke inrichting afzonderlijk in te voeren.

In plaats van de hierboven gegeven tabel, kan men ook uitgaan van de VNG-publicatie *Bedrijven en Milieuzonering* ('het groene boekje'). Op basis hiervan kan men een bronvermogen vaststellen dat bij benadering representatief is voor de verschillende bedrijfs-categorieën. De volgende tabel geeft hiervan een uitwerking. Uitgaande van een harde bodem en een luchtdemping volgens de HMRI II leveren de genoemde bronvermogens een geluidniveau van 50 dB(A) op de genoemde afstand (poldercontouren).

tabel 4.3: bronvermogen op basis van afstandscriterium

Categorie	Afstand voor 'geluid'	L_w in dB(A) dagperiode*)
1	0	-
	10	79
2	30	89
	50	93
3	100	99
	200	108
	300	113
4	500	117
	700	120
	1000	124
5	1500	129

*) dit is de maximaal toegelaten bronsterkte voor de dagperiode. Voor inrichtingen die ook 's avonds en 's nachts werken, is de maximaal toelaatbare bronsterkte in die perioden 5 respectievelijk 10 dB lager.

De genoemde afstanden zijn van de bron (het centrum) tot de ontvanger. Bij grote terreinen kan het daarom wenselijk zijn een correctie toe te passen. Over het algemeen kan men ervan uitgaan dat bedrijven in categorie 4 en hoger via een akoestisch onderzoek moeten worden ingevoerd.

In het merendeel van de gezoneerde industrieterreinen kan met beter kiezen voor een aanpak die aansluit bij de concreet aanwezige inrichtingen.

Specifieke aanpak zonder koppeling norm-model

Hoewel de zone een juridisch instrument is, waarbij men uit dient te gaan van de juridisch toegekende geluidruimte, is door een aantal gemeenten gekozen voor het invoeren van de werkelijke geluidproductie van het betreffende AMvB-inrichting, onafhankelijk van hun geluidnorm. Dit is gedaan om het in de ogen van de gemeente bewerkelijke opleggen van nadere eisen te voorkomen en toch meer realistische geluidcontouren te berekenen. Deze methode verdient geen aanbeveling omdat dit een juridisch risico met zich meebrengt.

Specifieke aanpak met koppeling norm-model

Uit het oogpunt van het kunnen leveren van maatwerk, vooral bij knellende situaties, heeft deze methode de voorkeur.

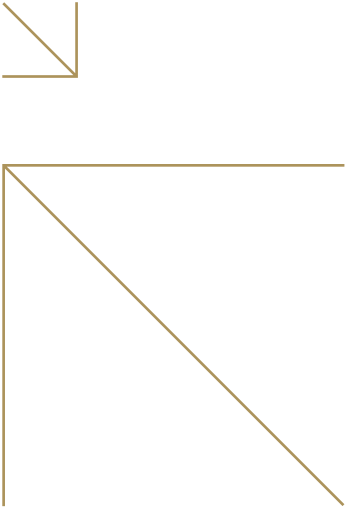
De meest eenvoudige aanpak hierbij is het volgen van de geluidnormen die in de betreffende AMvB's staan. Men dient zich te realiseren dat één inrichting met de geluidnorm van 50 dB(A) bij de dichtstbij gelegen woning al tot een overschrijding leidt wanneer die woning buiten de zone ligt. Hiermee zou het gehele industrieterrein dus 'op slot' gaan. Bij een standaardgeluidnorm voor AMvB-inrichtingen van 50 dB(A) op 50 m (en woningen), zal deze norm voor een groot aantal inrichtingen nog ruim zijn ten opzichte van de werkelijke geluidproductie. Het is in deze situatie aan te bevelen nadere eisen op te leggen die de geluidruimte beperken. Men zou dit per inrichting kunnen doen op basis van een (indicatief) geluidonderzoek. Het is ook mogelijk in het zonebeheerplan aan te geven (en te motiveren) dat op het betreffende terrein voor elke AMvB-inrichting een nadere eis wordt opgelegd. Men kan er voor kiezen die nadere eis tamelijk streng te kiezen en maatwerk te leveren bij die inrichtingen die anders niet voldoende geluidruimte zouden hebben. In combinatie met het verplichten tot het leveren van akoestische informatie wanneer een inrichting meent meer geluidruimte nodig te hebben, kan men op deze manier invulling geven aan het principe 'de vervuiler betaalt'. Het opleggen van een nadere eis is op deze manier een eenvoudige procedure die voor de gemeente slechts een kleine inspanning vergt.

Aanleveren informatie

De informatie die een inrichting moet aanleveren bij een melding is geregeld in het betreffende Besluit en hangt op dit moment af van het type inrichting. Sommige AMvB's geven expliciet de mogelijkheid van het vragen van een volledig akoestisch onderzoek. Naast de verplichtingen, kan het zonebeheerplan beschrijven welke akoestische informatie aan de inrichting wordt gevraagd. Met name voor het beoordelen van een AMvB-inrichting is een vragenlijst zoals bijvoorbeeld gegeven in bijlage 4 zinvol.

Verwaarlozen van AMvB-inrichtingen

Omdat veel AMvB-inrichtingen akoestisch niet relevant zijn, wordt er soms voor gepleit alle AMvB-inrichtingen buiten de zonebewaking te houden. Op dit moment is dit juridisch niet haalbaar en niet zinvol (men dient eerst aan te tonen dat een inrichting verwaarloosbaar is en na die inspanning kan men de bron het beste in het model laten staan). Om er voor te zorgen dat er niet

onnodig veel energie hoeft te worden besteed aan de grote groep van AMvB-inrichtingen, kan men gebruik maken van een ‘indicatief geluidonderzoek’. Dit onderzoek kan een quick scan zijn op basis van een formulier met akoestische kentallen (zie bijlage 4). Daarbij kan men gebruik maken van een eenvoudig berekeningsmodel dat altijd uitkomsten oplevert die de geluidproductie nooit lager berekent dan de werkelijke geluidproductie is. Hiermee kan men ook het bronvermogen bepalen van de geluidbron die voor de inrichting moet worden opgenomen in het zonebewakingsmodel.

Bijlage 1. Milieuhygiënische motivatie van een zonebeheerplan

Vanuit duurzaam ruimtegebruik is het zinvol de 'grote lawaaimakers' zoveel mogelijk dicht bij elkaar te situeren; wanneer grote lawaaimakers verspreid liggen, zal een groter gebied onder de invloedssfeer van industrielawaai liggen.

Gezoneerde industrieterreinen zijn bedoeld om een goede akoestische situatie te creëren, opdat bedrijvigheid en wonen zo min mogelijk last van elkaar hebben. Het beschermt enerzijds mensen tegen te veel geluid bij hun woning (en mogelijk ook tijdens recreatie) en anderzijds beschermt het inrichtingen tegen oprukkende bebouwing.

Kavels op een gezoneerd industrieterrein vormen milieuhygiënisch kostbare plaatsen, die zo goed mogelijk gebruikt moeten worden.⁴ Het is daarom ongewenst wanneer een inrichting die weinig geluidruimte nodig heeft te laten komen op een gezoneerd industrieterrein. Een dergelijke inrichting zou zich beter kunnen vestigen op een niet-gezoneerd industrieterrein (eventueel onttrekt de gemeente een deel van het gezoneerde terrein aan de mogelijkheid om 'grote lawaaimakers' toe te laten).

Bij het goed beheer van een gezoneerd industrieterrein hoort dan ook dat men alle kavels optimaal benut. Wanneer er geen lege kavels meer zijn op een bepaald gezoneerd industrieterrein, zal een nieuwe 'grote lawaaimaker' naar een ander terrein uit moeten zien. Inrichtingen met een relatief kleine geluidemissie die op een gezoneerd industrieterrein liggen, zorgen er dus voor dat er meer gezoneerde industrieterreinen nodig zijn, hetgeen ongewenst is. Het is belangrijk om de lege kavels te kunnen gebruiken voor de komst van nieuwe 'grote lawaaimaker' of voor uitbreidingen van bestaande 'grote lawaaimakers'. Het is derhalve ook ongewenst wanneer de uitgifte van geluidruimte leidt tot kavels waarvoor geen geluidruimte meer beschikbaar is. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt is het verstandig om de uitgifte van geluidruimte zo te sturen dat elke kavel optimaal kan worden ingezet. Uiteraard wordt bij de vestiging van bedrijven niet alleen gelet op het aspect 'geluid'. Andere overwegingen kunnen er toe leiden dat de akoestische benutting van een industrieterrein sub-optimaal is. Indien men weet dat van een bepaalde kavel de geluidruimte niet meer volledig benut zal gaan worden, kan een deel van de geluidruimte achter de hand gehouden worden voor onvoorziene gebeurtenissen of overgeheveld worden naar andere kavels.

Bij een nog niet ingevuld industrieterrein betekent het dat men een plan maakt waarbij men aan alle kavels een geluidruimte toekent, waarbij het centrum van het terrein bedoeld is voor de grote lawaaimakers. Daaromheen wordt een schil gelegd van minder geluidproducerende inrichtingen. In het zonebewakingsmodel kan voor elke kavel een bron op maat worden ingevoerd.

⁴ In feite is dit te vergelijken met kavels die een havenfaciliteit hebben; het zou verspilling van ruimte zijn wanneer men daar een bedrijf zou laten vestigen dat de haven niet gebruikt.

Bijlage 2. Stroomschema vergunningverlening (voorbeeld)

Deze bijlagen zijn slechts voorbeelden en dienen in een concreet zonebeheerplan toegesneden te worden op de eigen organisatie en op de zelfgekozen routes die worden gevolgd tijdens de verschillende processen en activiteiten.

Zonetoetsing

Bij een zonetoetsing wordt berekend wat de gecumuleerde geluidmissie is op de zonebewakingspunten van alle inrichtingen die op het industrieterrein aanwezig zijn. Vervolgens wordt deze waarde op alle zonebewakingspunten getoetst aan een etmaalwaarde van 50 dB(A).

Een gevestigde inrichting heeft in het zonebeheermodel een geluidruimte toegekend gekregen. Voor de braakliggende kavels is vaak een maximaal toegestaan bronvermogen opgenomen. In de praktijk kan daarom ook getoetst worden door te bekijken of het totale bronvermogen van de inrichting niet hoger is dan het gereserveerde bronvermogen op een braakliggend kavel of, in geval de nieuwe inrichting een bestaande vervangt, niet hoger is dan het totale bronvermogen van de te vervangen inrichting. Een zonetoetsing wordt in principe verricht aan de hand van de resultaten van een akoestisch onderzoek met betrekking tot de inrichting. In het geval uit een indicatieve berekening, verricht door de modelbeheerder, komt vast te staan dat het totale bronvermogen van de inrichting 15 dB(A) minder is dan voor een kavel gereserveerd is, kunnen de activiteiten van de inrichting als akoestisch irrelevant worden beschouwd en is een akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

Procedure zonetoetsing (gemeentelijke inrichtingen)

Voor elke inrichting die zich wil vestigen op het industrieterrein dient bekeken te worden of de geluidproductie van die inrichting past binnen de geluidruimte die voor het industrieterrein gereserveerd is. Ook bij elke verandering van bestaande inrichtingen moet beoordeeld worden of dit past binnen de vastgestelde zone. Om dit te kunnen beoordelen dient er voldoende inzicht te zijn in de akoestische consequenties van de activiteiten van de inrichting. Op grond van de Wm kan het bevoegd gezag van de inrichting een akoestisch onderzoek eisen. Van AMvB-inrichtingen kan dit geëist worden wanneer dit in een door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota is opgenomen.

De modelbeheerder, (in dit geval [naam invullen]) beoordeelt in eerste instantie of een inrichting inpasbaar is binnen de geluidzone, en indien dat het geval is, aan welke geluidvoorschriften de inrichting dan moet voldoen. Na deze toetsing dient de inrichting

vervolgens middels een akoestisch onderzoek aan te tonen dat men aan de gestelde geluidvoorschriften kan voldoen. Nadat de modelbeheerder het akoestisch onderzoek heeft beoordeeld en tot de conclusie komt dat de inrichting aan de gestelde geluidvoorschriften kan voldoen wordt door de inrichting een vergunning aangevraagd of een melding ingediend.

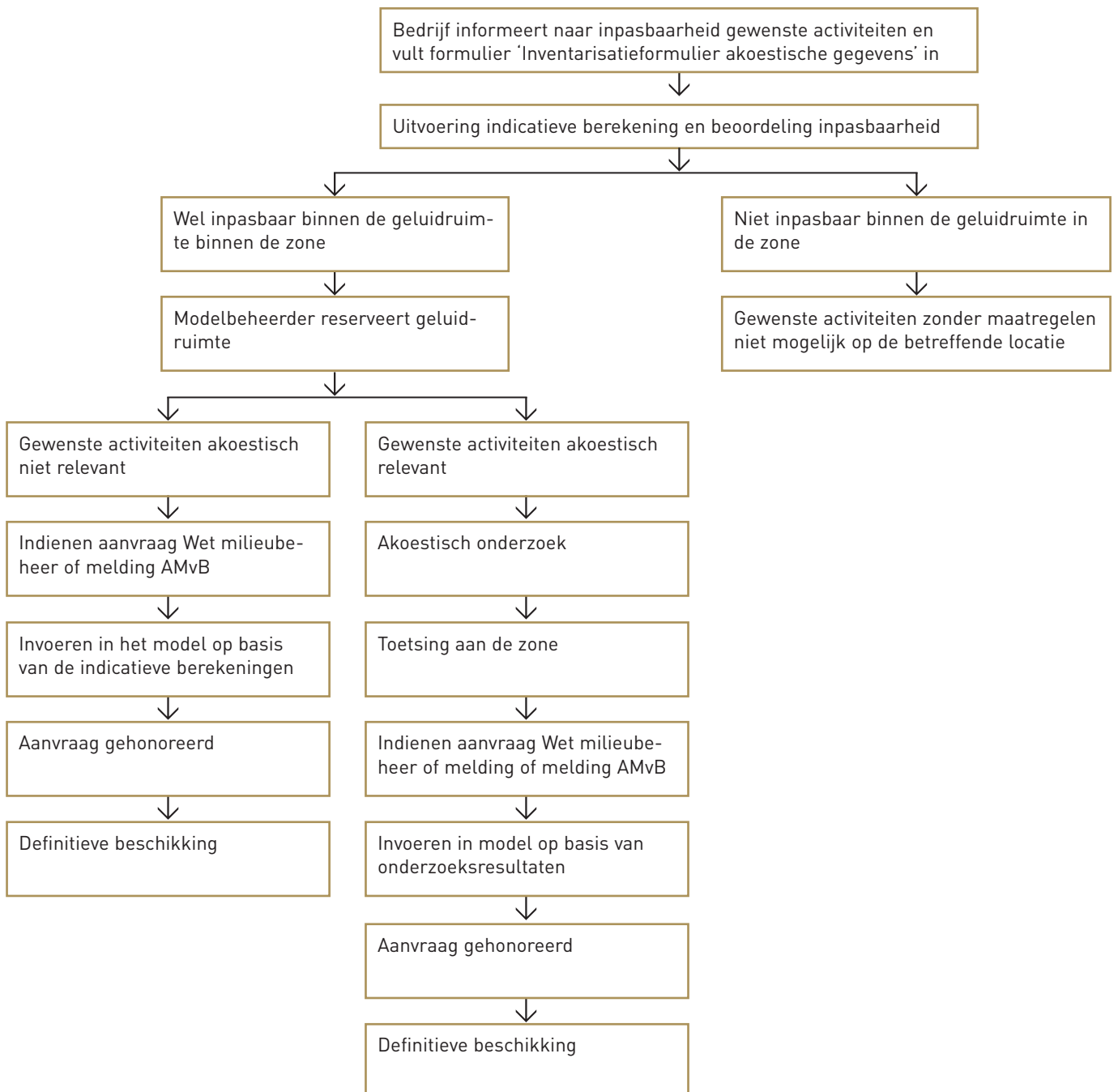
Wanneer aan de inrichting een vergunning wordt verleend, of bij AMvB-inrichtingen de melding inclusief nadere eisen met betrekking tot de geluidvoorschriften zijn gepubliceerd, wordt de inrichting door de modelbeheerder in het zonebeheermodel geïmplementeerd.

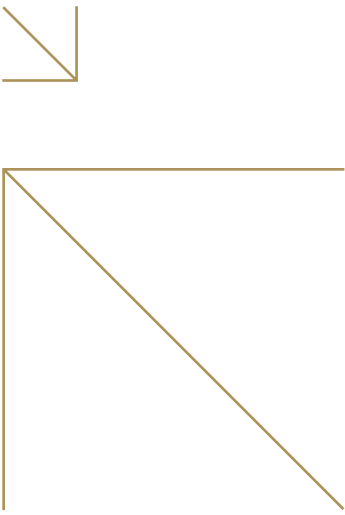
Onderstaand is deze procedure, in het geval dat de gemeente bevoegd gezag is, stapsgewijs beschreven:

- De inrichting wendt zich tot de gemeente met de wens zich te vestigen op een bepaalde locatie op het industrieterrein of indien het een bestaande inrichting betreft geeft men te kennen dat men de inrichting wil veranderen of uitbreiden.
- De gemeente verstrekt een inventarisatieformulier dat door de inrichting wordt ingevuld en wat aan de modelbeheerder ter beschikking wordt gesteld.
- Op basis van het ingevulde formulier kijkt de modelbeheerder of de inrichting inpasbaar is in de zone (zonetoetsing) en indien dat het geval is aan welke geluidvoorschriften dan moet worden voldaan. Tevens wordt bepaald of een akoestisch onderzoek noodzakelijk is. De modelbeheerder stelt de gemeente op de hoogte van zijn bevindingen.
- Indien blijkt dat de inrichting inpasbaar is binnen de zone kan de inrichting een aanvraag voor een milieuvergunning of een melding indienen.
- Wanneer de aanvraag of melding vergezeld gaat van een akoestisch onderzoek wordt dit door de gemeente beoordeeld.
- Indien het akoestisch onderzoek een goed beeld geeft van de akoestische situatie van de inrichting en blijkt dat aan de door de modelbeheerder geadviseerde geluidvoorschriften kan worden voldaan, kan de gemeente de vergunning verlenen of de melding accepteren.
- Wanneer de vergunning verleend is of de melding geaccepteerd is, dient de gemeente de geluidvoorschriften, of voorschriften die indirect betrekking hebben op geluid zoals de werktijden van de inrichting, het akoestisch onderzoek en de bouwtekeningen (plattegrond en gevelaanzichten) aan de modelbeheerder te verstrekken. De modelbeheerder verwerkt deze gegevens in het zonebeheermodel.

Bovenstaande procedure staat hiervoor in een blokdiagram weergegeven.

Stroomschema voor inpasbaarheid vergunningverlening (eenvoudig voorbeeld)

Akoestisch onderzoek

Aan de hand van het aanvraagformulier voor de zonetoetsing wordt door de modelbeheerder bekeken of een akoestisch onderzoek noodzakelijk is. Indien blijkt dat de inrichting akoestisch verwaarloosbaar is, kan een akoestisch onderzoek achterwege blijven. Uit de zonetoetsing blijkt wat de geluidgrenswaarden op zonebewakingspunten en referentiepunten zijn.

Wanneer een akoestisch onderzoek vereist is kan het akoestisch bureau dat het onderzoek verricht, gegevens omtrent het gezoneerde terrein opvragen bij de modelbeheerder. De gemeente kan een kaart beschikbaar stellen met daarop alle bestaande objecten (gebouwen, schermen, en dergelijke) en de ligging van de zonebewakingspunten. Deze kaart kan ook als rekenmodel geleverd worden. Wanneer het rekenmodel met objecten en waarneempunten beschikbaar gesteld wordt, kan het akoestisch bureau op het perceel van de inrichting de objecten en bronnen van die inrichting invoeren. Nadat men het akoestisch onderzoek heeft verricht kan men het rekenmodel ter beschikking stellen aan de modelbeheerder waardoor de implementatie in de geluidboekhouding een stuk eenvoudiger wordt.

De eisen waaraan een akoestisch onderzoek moet voldoen staan beschreven in bijlage ... (hier bijlagennummer invoegen).

Rapportage

Regelmatig, bijvoorbeeld een keer per jaar, kan de modelbeheerder de gemeente een rapportage geven die bevat:

- een bijgewerkte versie van de tabel met bedrijfsgegevens van het industrieterrein;
- de geluidimmissie van alle inrichtingen samen op alle zonebewakingspunten.

Naar wens kunnen meer gedetailleerde gegevens worden verstrekt.

Rol provincie

Indien de provincie bevoegd gezag is voor een inrichting verloopt de procedure analoog aan de procedure zoals die omschreven is voor het geval dat de gemeente bevoegd gezag is, met dit verschil dat de provincie zelf de hele procedure uitvoert tot en met de vergunningverlening en dus inclusief de zonetoetsing. Om de zonetoetsing te kunnen uitvoeren dient de provincie te beschikken over een actueel zonebeheermodel.

De implementatie van de inrichting in het zonebeheermodel verzorgt de modelbeheerder.

Als de gemeente bevoegd gezag is, dient de provincie in het kader

van de procedures Algemene wet bestuursrecht de vergunningaanvraag, de ontwerpbeschikking en de definitieve beschikking te ontvangen. Een en ander biedt de provincie de mogelijkheid om eventuele knelpunten te signaleren en toe te zien op een effectief gebruik van het zonebewakingsysteem.

Afspraken gemeente - Milieudienst

- De Milieudienst stelt formulieren 'Toetsing geluidzoning' beschikbaar.
- De gemeente ziet toe op een goede en volledige invulling van de formulieren en stuurt ze toe aan de Milieudienst.
- De Milieudienst voert een zonetoetsing uit binnen twee weken nadat het ingevuld formulier van de gemeente is ontvangen. De gemeente ontvangt dan tevens een advies voor de geluidvoorschriften die aan een vergunning, of als nadere eis aan de melding AMvB dienen te worden verbonden.
- Twee keer per kalenderjaar verstrekt de Milieudienst aan de gemeente:
- een bijgewerkte tabel met akoestisch relevante bedrijfsgegevens van het industrieterrein;
- een tabel met de geluidimmissie van alle inrichtingen samen op alle zonebewakingspunten.
- De Milieudienst stelt op verzoek van het akoestisch bureau dat een onderzoek moet uitvoeren voor een inrichting op het gezoneerde industrieterrein een rekenmodel in het juiste format beschikbaar met daarin alle objecten en zonebewakingspunten gebaseerd op rijksdriehoekskoördinaten.
- De gemeente verstrekt aan de Milieudienst na vergunningverlening de geluidvoorschriften en, indien aanwezig, het akoestisch onderzoek betreffende de inrichting of, na publicatie van een melding de gestelde nadere eisen.

Afspraken provincie - Milieudienst

- Twee keer per kalenderjaar stelt de Milieudienst aan de provincie de meest recente versie van het complete zonebewakingsmodel beschikbaar.
- Wanneer een provinciale inrichting geïmplementeerd is in het zonebewakingsmodel wordt, wanneer de provincie daarom verzoekt, het actuele model op dat moment toegestuurd.
- Op verzoek geeft de Milieudienst hetzelfde rekenmodel als aan akoestische bureaus wordt verstrekt.

Na vergunningverlening verstrekt de provincie aan de Milieudienst de geluidvoorschriften en het akoestisch onderzoek betreffende de inrichting.

Bijlage 3.

Opzet zonebeheermodel (voorbeeld)

Inventarisatie

Dossieronderzoek

Neem alle dossiers door van inrichtingen die op het gezoneerde terrein zijn gevestigd.

Zoek per inrichting op:

- a. Naam inrichting;
- b. Adres(sen);
- c. Meest recente oprichtings- of revisievergunning of AMvB-melding;
- d. Alle wijzigingsvergunningen of meldingen nadien;
- e. Indien aanwezig het meest recente akoestisch rapport dat de hele inrichting omvat;
- f. Plattegrond, gevelaanzichten en situering van de inrichting.

Noteer a en b en maak bij c en d een kopie van het voorblad en van voorschriften die betrekking hebben op geluid. Onder algemeen staan vaak de werktijden genoemd waarvoor vergunning is verleend; dit is ook van belang.

Noteer van het akoestisch rapport het nummer, de datum en het akoestisch bureau.

Indien het akoestisch rapport een akoestisch model bevat dat niet gemaakt is met een programma dat niet in ons eigen programma is in te lezen, kopieer dan het hele akoestisch rapport.

Bij f kunnen de gevelaanzichten achterwege blijven wanneer je de hoogte van de gebouwen noteert.

Berg alle kopieën en genoteerde gegevens op in volgorde van adres.

Database

1. Maak een database aan met de volgende veldnamen:

- Straat
- Nr.
- Sub
- Incl.
- Naam
- Afkorting naam
- Bevoegd gezag
- Status Wm: AMvB/vergunning/n.v.t.
- Datum oprichting/revisie/melding AMvB
- Datum verandering/melding
- Datum 2^e verandering/melding
- (Datum 3^e verandering... enzovoort, wanneer er meer ver-

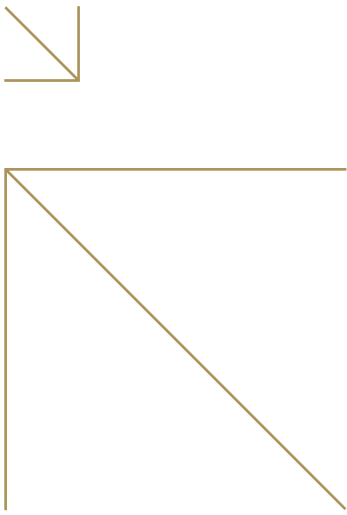
- anderingen voorkomen)
- Laatste datum verandering/melding (hierin komt formule die laatste datum geeft)
- AMvB besluit
- Soort inrichting
- SBI-code
- Akoestisch bureau
- Datum akoestisch rapport
- Nummer akoestisch rapport
- Geluidvoorschriften
- L_{Aeq} etm. dB(A)
- Opmerkingen
- Vraag

2. Vul nu de kolommen straat en nr. met alle straten en huisnummers die op het terrein voorkomen. Dit kan aan de hand van een kadastrale kaart. Soms is er een datasysteem voorhanden waarin alle inrichtingen zitten van het gezoneerde terrein. Die tabel kun je dan importeren in de database. Je kunt ook uitgaan van de dossiers maar bedenk dan dat mogelijk niet alle inrichtingen een vergunning of melding hebben.

3. Bedenk dat een database alleen goed werkt wanneer je heel exact en consequent bent. Als je hetzelfde bedoelt moet je ook steeds hetzelfde invoeren. Dus niet bijvoorbeeld: Amvb in plaats van AMvB of een extra spatie bij de naam van een AMvB-besluit. Het beste kun je zoveel mogelijk kopiëren en plakken.

Toelichting op de velden:

- Straat & Nr.: vul hier het adres in waarop vergunning is verleend
- Sub: vul hier de toevoeging aan een huisnummers in, bijvoorbeeld: a of b
- Incl.: vul hier de huisnummers in van de andere gebouwen die de inrichting heeft, of de straat en huisnummer van de andere gebouwen.
- Naam: vul hier de naam van de inrichting in, voor de naamgeving zie hieronder bij 4.
- Afkorting naam: kies een afkorting voor de inrichtingnaam die uit 3 letters bestaat, neem in principe de eerste 3 letters of (een deel van) de gebruikelijke afkorting van de inrichtingnaam. Zorg ervoor dat elke inrichting een andere afkorting heeft.
- Bevoegd gezag: vul in gemeente of provincie, wanneer de

inrichting niet vergunning of meldingplichtig is vul dan n.v.t. in.

- Status Wm: invullen: AMvB/vergunning/n.v.t
- Datum oprichting/revisie/melding AMvB: hier de meest recente datum nemen. Vul de datum ook met datumopmaak in. In het geval dat de inrichting nog geen vergunning heeft vul je aanvraag in.
- Datum verandering/melding
- Datum 2^e verandering/melding
- (Datum 3^e veranderingenzovoort wanneer er meer veranderingen voorkomen)
- Laatste datum verandering/melding (hierin komt formule die laatste datum geeft)
- AMvB-besluit: gebruik altijd de laatste naam van het AMvB-besluit. Dus geen: opslag goederen, maar opslag- en transportbedrijven. Bij een vergunningplichtige inrichting vul je n.v.t. in
- Soort inrichting: dit valt wel uit de vergunning te halen, probeer het aantal soorten te beperken.
- SBI-code: dit kun je opzoek in 'Bedrijven en Milieuzonering'.
- Akoestisch bureau: naam
- Datum akoestisch rapport
- Nummer akoestisch rapport
- Geluidvoorschriften: hierin komt te staan wat de geluidnormen gelden bijvoorbeeld: immisiepunten, erfgrens, enzovoort. Beperk het aantal termen en maak ze identiek.
- L_{Aeq} etm. dB(A): als de normen op elk punt hetzelfde zijn vul je de waarde in anders vul je 'divers' in.
Opmerkingen: vul hier dingen in waarvan je denkt dat ze van belang kunnen zijn, bijvoorbeeld: 'heeft geen vergunning', 'dossier zoek', 'voorheen vergunning', enzovoort.
Vraag: vul hier vragen in waarop je nog antwoord moet krijgen, bijvoorbeeld als je nog bepaalde gegevens moet hebben.

4. Naamgeving

Per inrichting dient er een groepsnaam te worden aangeemaakt. De naamgeving van de groep dient zoveel mogelijk in overeenstemming met de standaard gebracht te worden. Dat betekent dat de naam begint met een trefwoord uit de inrichtingnaam en niet met voorvoegsels.

BV, CV, NV en VOF worden zonder punten geschreven.

Bijvoorbeeld: 'Werf, Fa. van der' en niet: 'Fa. van der Werf' of 'Van der Werf, Fa'

'Jong, A.H. de' en niet 'A.H. de Jong' of 'De Jong, A.H.'

'Boer, BV De' en niet: 'BV De Boer' of 'De Boer, BV'

Als er afkortingen in de officiële naam voorkomen, worden die bij voorkeur ongewijzigd overgenomen, waarbij de voorgaande regel over voorvoegsels van toepassing is

Bijvoorbeeld: 'Zwarteweg VOF, AC' en niet: 'Asfaltcentrale Zwarteweg VOF'.

Als het soort inrichting niet afgekort voor een naamwoord in de officiële inrichtingnaam voorkomt, dan wordt dit als eerste trefwoord gehanteerd.

Bijvoorbeeld: 'Betonfabriek de Boer, BV' en niet: 'Boer, BV Betonfabriek de' of 'BV Betonfabriek de Boer', 'Scheepswerf Dok'.

Als er in de officiële firmanaam een voornaam met achternaam voorkomt, wordt in de regel begonnen met de voornaam als trefwoord.

Bijvoorbeeld: 'Leen Bakker' en niet: 'Bakker, Leen', 'Frans Maas' en niet 'Maas, Frans'.

Alles wat na het trefwoord direct bijdraagt aan de herkenbaarheid, kan tussen haakjes worden toegevoegd.

Bijvoorbeeld: 'Betoncentrale Kouderkerk (BCK)', 'Hoorn Beton BV, De, (betonmortel)', 'Hoorn Nederhemert BV, De, (betonwaren)'.

Invoer gegevens in zonebeheermodel

Na de inventarisatie van alle inrichtingen volgt nu de invoer in het zonebeheermodel.

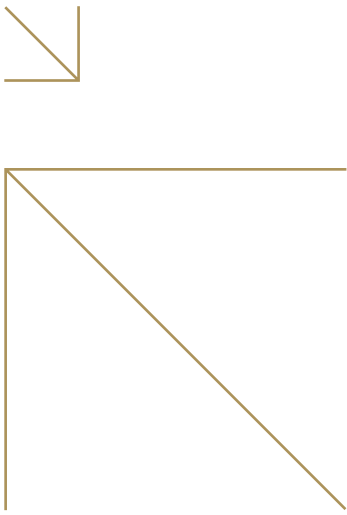
De invoer gebeurt met de verkregen database en de ordner waarin gegevens van alle inrichtingen op adres gesorteerd zitten.

1. Maak de groepen aan:

- A-Vergunning
- B-AMvB
- C-Aanvraag
- D-Overig
- E-Kavels
- F-GPS

Deze groepen staan dan onder de hoofdgroep.

Ga nu de subgroepen voor de inrichtingen aanmaken. Let op onder welke groep de inrichting ingevoerd moet worden. AMvB-inrichtingen horen onder de groep B-AMvB en vergunningplichtige-inrichtingen onder A-Vergunning. Inrichtingen die niet onder de Wm vallen of waarvan nog onbekend is onder welke categorie

ze vallen zet je in de groep D-Overig. Inrichtingen waarvan een aanvraag voor een melding of oprichtingsvergunning binnen is kun je onder C-Aanvraag zetten. De groep Kavels is gereserveerd voor de nog braakliggende kavels met een fictief bronvermogen. De groep F-GPS dient ter identificatie van inrichtingen en woningen. Bij deze groep dien je de subgroepen Inrichtingen, Woningen en Zonebewakingspunten aan te maken.

2. Maak voor elke inrichting een groep aan. Plak de naam van de inrichting uit de database in 'Naam'.
3. De gebouwen voer je in de hoofdgroep in. Je pakt de bouwtekeningen erbij die je in de ordner verzameld hebt. Met behulp van de kadastrale ondergrond voer je de gebouwen in met de muis. Eventueel kan het ook met de digitiser. Daarna voer je ook alle gebouwen in die niet tot een inrichting behoren, zoals woningen en dergelijke. Je voert alle gebouwen in die op het industrieterrein liggen en in de omgeving. Die omgeving dient zich in ieder geval uit te strekken tot het gebied wat binnen de zonegrens ligt of komt te liggen. Hierbij kun je bij het invoeren ook gebruik maken van de kadastrale ondergrond en veldinventarisatie.
4. Voer alle wegen als bodemgebied in. Je hoeft dit niet zo gedetailleerd te doen omdat dit slechts is om de situatie sneller te kunnen herkennen. Rekentechnisch heeft dit niet zoveel invloed.
5. Per inrichting wordt een centraal gelegen GPS-punt ingevoerd met als identificatie de afkorting van de naam van de inrichting, wat dient als identificatie van de inrichting op een overzichtsplattegrond. Bij de omschrijving zet je de naam van de inrichting uit de database.
6. Na de aanmaak van alle subgroepen voor de inrichtingen ga je per inrichting de bron(nen) en vergunningpunten invoeren. In eerste instantie sla je de inrichtingen over waarvoor een digitaal akoestisch model voorhanden is. Deze modellen voer je naderhand in.
7. Selecteer nu de groep van de inrichting waarvan je de bron en de waarneempunten wilt invoeren. Leg een bron op 1 m boven de hoogste daklijn. Per inrichting voer je een bron in van 100 dB(A) met een standaardspectrum industrielawaai. Geef de

bron als identificatie de afkorting van de inrichting (zoals in de database staat) en een getal bijvoorbeeld 'afk 01'. Je kunt zo'n bron ook ergens vandaan kopiëren zodat je niet steeds het spectrum hoeft in te vullen. Let er wel op dat de bron in de goede groep zit.

8. Vervolgens ga je de vergunningpunten invoeren. De vergunningpunten staan vermeld in de geluidvoorschriften. Als er standaardvoorschriften staan, zoals bij AMvB-inrichtingen voer je 4 waarneempunten in verschillende windrichtingen. De waarneemhoogte is altijd 5 m. Geef de waarneempunten de identificatie afkorting inrichting + getal. Dus bijvoorbeeld: 'afk 01', 'afk 02', 'afk 03', 'afk 04'. Let er wel op dat de waarneempunten in de goede groep zitten.

Voorwaarden en uitgangspunten akoestisch onderzoek

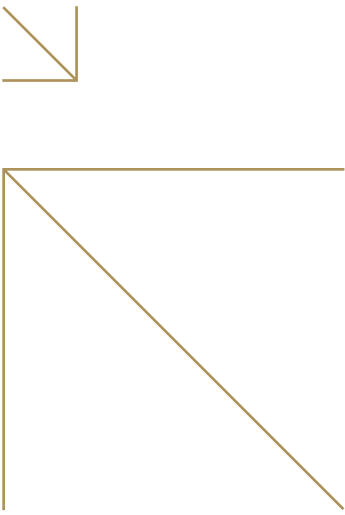
De geluidmetingen en/of berekeningen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de 'Handleiding Industrielawaai', HIL 2007 van VROM. De beoordeling van de meet- en/of berekeningsresultaten moet overeenkomstig de 'Handleiding industrielawaai van 2007 plaatsvinden.

Wanneer het een veranderingsvergunning betreft van een inrichting waarin in de vigerende geluidvoorschriften wordt verwezen naar de 'Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai, (IL-HR-13-01 of HMRI II)', mogen de geluidmetingen en/of berekeningen ook uitgevoerd worden overeenkomstig methode B of C of 2 van de betreffende handleiding. Ditzelfde geldt ook voor een inrichting die valt onder een AMvB waarin wordt verwezen naar de handleiding.

De geluidbelasting dient berekend te worden op alle zonebewakingspunten, de dichtbij de inrichting gelegen woningen binnen de zone, waarvoor een ontheffing is verleend (MTG), en een aantal referentiepunten in de nabijheid van de inrichting.

Bij de berekening van de geluidbelasting op de gevel(s) van geluidgevoelige objecten dient de eventuele reflectiebijdrage van de achterliggende gevel(s) buiten beschouwing te worden gelaten (invallend geluid).

De beoordelingshoogte bedraagt standaard 5 meter boven plaatselijk maaiveld.

Het rapport dient tenminste de volgende gegevens te bevatten:

- Een situatietekening op schaal van de inrichting en omgeving met daarop aangegeven alle relevante meet- en/of rekenpunten;
- Een overzichtstekening van de lay out van de inrichting;
- Een beschrijving van de representatieve bedrijfssituatie en, indien dit voorkomt, de regelmatige en/of incidentele (12-dagen criterium) bedrijfssituaties en alle relevante geluidbronnen van de inrichting;
- Een overzicht van de meetresultaten en meetcondities;
- Een overzicht per etmaalperiode van de optredende langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) en piekniveaus (L_{Amax}) ter plaatse van voor zonetoetsing en vergunningverlening relevante immissiepunten;
- Een duidelijke beschrijving van de eventueel te treffen maatregelen en voorzieningen (BBT; bestbestaande technieken) bij overschrijding van de te hanteren richtwaarden alsmede het akoestisch effect hiervan;

en verder (alleen bij geluidberekeningen)

- Een bijlage met de omrekening van meetresultaten naar immissierelevante bronvermogen niveaus (L_{wr});
- Een bijlage met alle relevante gegevens ten aanzien van de ingevoerde bronnen immissiepunten, objecten, bodemgebieden enzovoort, alsmede een computerplot met de locaties hiervan;
- Een bijlage met de geluidbelastingen per deelbron en per etmaalperiode ter plaatse van de immissiepunten.

Bijlage 4. Inventarisatieformulier akoestische gegevens (voorbeeld)

A.1. Opdrachtgever

Bedrijfsnaam of instantie	[_____]	
Contactpersoon	[_____]	☐ Man ☐ Vrouw
Adres	[_____]	
Postcode en plaats	[_____]	
Telefoon	[_____]	Telefax [_____]
E-mail	[_____]	

A.2. Te onderzoeken bedrijf

Bedrijfsnaam of instantie	[_____]	
Contactpersoon	[_____]	☐ Man ☐ Vrouw
Adres	[_____]	
Postcode en plaats	[_____]	
Telefoon	[_____]	Telefax [_____]
E-mail	[_____]	

A.3. Aanleiding onderzoek

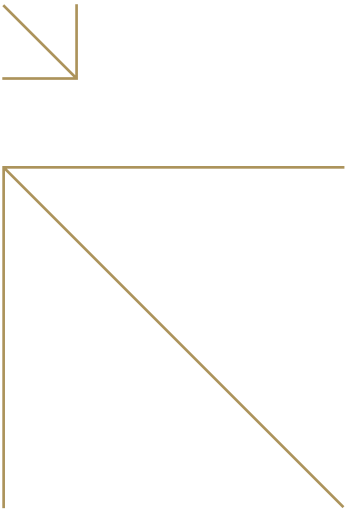
Melding AMvB

☐ Sport-, horeca- en recreatieinrichtingen	☐ Opslag- en transportbedrijven
☐ Akkerbouwbedrijven	☐ Inrichtingen voor motorvoertuigen milieubeheer
☐ Melkrundveebedrijven	☐ LPG-tankstations
☐ Bouw- en houtbedrijven	☐ Woon- en verblijfsgebouwen
☐ Detailhandel en ambachtsbedrijven	☐ Anders nl. [_____]

A.4. Bevoegd gezag of beoordelende instantie

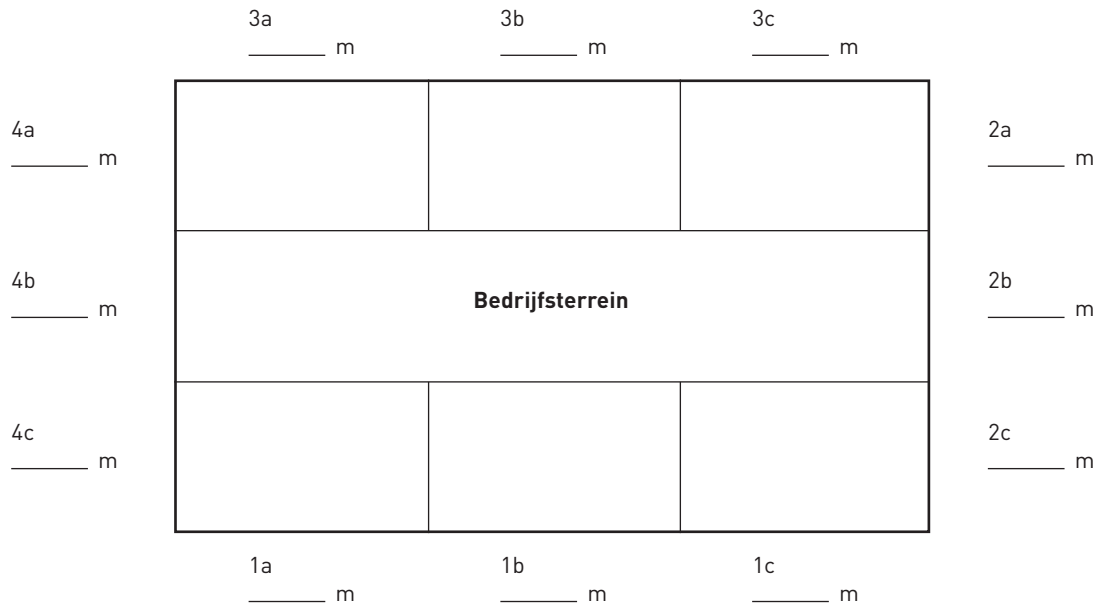
Gemeente of instantie	[_____]	
Contactpersoon	[_____]	☐ Man ☐ Vrouw
Functie	[_____]	
Telefoon	[_____]	Telefax [_____]
E-mail	[_____]	

B.2. Beoordelingspunten

Geef op de door u bijgevoegde situatietekening of de tekening bij B.1. de positie van eventuele beoordelingspunten weer. Wanneer dit niet mogelijk is doordat deze bijvoorbeeld te ver weg liggen kunt u de positie en afstand schematisch aangegeven in onderstaande figuur.

Punt	Omschrijving (bijv. 'woning', 'bungalow' of 'school')
1a	[
1b	[
1c	[
2a	[
2b	[
2c	[
3a	[
3b	[
3c	[
4a	[
4b	[
4c	[

B.3. Beoordeling omgeving

De inrichting is gelegen in een

Landelijk gebied

Rustige woonwijk

Dorpskern

Woonwijk in de stad

Dorpskern, naam

Gezoneerd

Ja

Nee

Onbekend

Welke bronnen van geluid komen er in de omgeving nog meer voor?

Snelwegen

Spoorwegen

Industrie

Vliegveld

Anders, nl

B.4. Bedrijfstijden

Op welke tijden vinden er activiteiten plaats binnen en rondom het bedrijf?

Dag

Tijdstip

Frequentie ¹

Maandag

van [ ] tot [ ]

Dinsdag

van [ ] tot [ ]

Woensdag

van [ ] tot [ ]

Donderdag

van [ ] tot [ ]

Vrijdag

van [ ] tot [ ]

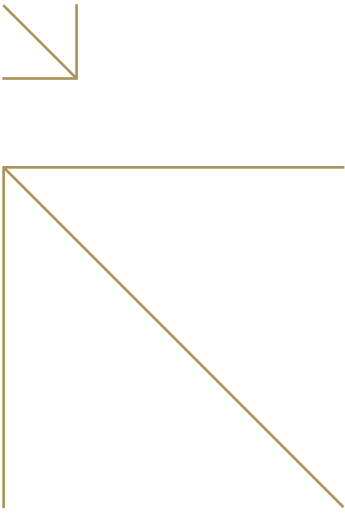
Zaterdag

van [ ] tot [ ]

Zondag

van [ ] tot [ ]

¹bijv. dagelijks of maandelijks (in geval van overwerk o.id.)

Welke activiteiten vinden binnen de gebouwen plaats en hoelang en wanneer? U dient hierbij uit te gaan van de meest uitgebreide situatie voor het bedrijf.

Omschrijving ¹	Locatie ²	Frequentie ³	Periode en duur van de activiteit in uren		
			07.00 – 19.00	19.00 – 23.00	23.00 – 07.00
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

¹bijv. lassen, slijpen of wassen   ²bijv. werkplaats of wasplaats   ³bijv. dagelijks, 2x/week of maandelijks

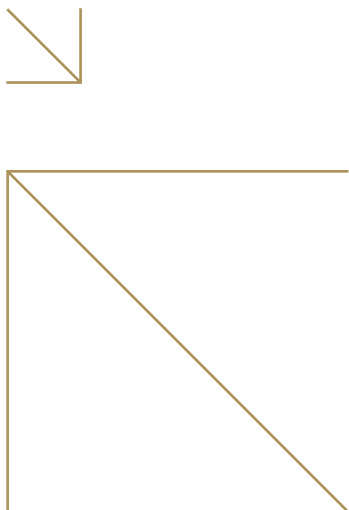
C.2. Stationaire bronnen

Omschrijving ¹	Locatie ²	Frequentie ³	Periode en duur van de activiteit in uren		
			07.00 – 19.00	19.00 – 23.00	23.00 – 07.00
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

¹ bijv. compressor of ventilator

² bijv. aangeven waar op het dak of in welke gevel deze bron zich bevindt of d.m.v. een nummer dat is weergegeven op de situatietekening(en), zie B.1.

³ bijv. dagelijks, 2x/week of maandelijks

C.1. Gebouwen en bronnen

Geef in onderstaande tabel een overzicht van de (bouwkundige) constructie van de bedrijfsgebouwen en de bijbehorende oppervlakten. U kunt voor een omschrijving van deze constructies gebruik maken van de nummers uit het overzicht onder de tabel. (Op de eerste regel is een voorbeeld weergegeven).

Gebouw	Omschrijving gevel	Bouwkundige constructie							
		Gevel	Opp. [m ²]	Dak	Opp. [m ²]	Overhead-deuren	Opp. [m ²]	Beglazing	Opp. [m ²]
Werkplaats	Noordgevel	3b	75	4a	120	7b	16	8a	25

Bouwkundige constructies

Wanden

- 1 metselwerk
- 2a houtbouw, geïsoleerd
- 2b houtbouw, ongeïsoleerd
- 3a staalbouw, sandwich (geïsoleerd)
- 3b staalbouw, binnendoos (geïsoleerd)
- 3c staalbouw, damwand (ongeïsoleerd)

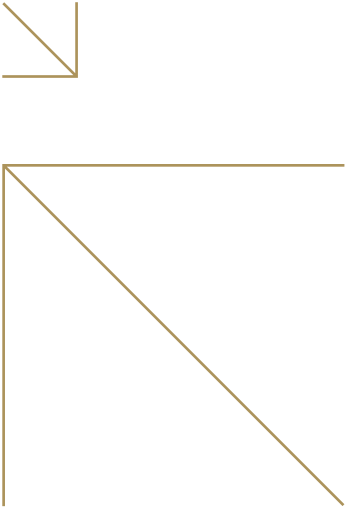
Daken

- 4a staaldak, geïsoleerd
- 4b staaldak, ongeïsoleerd
- 5a houten dak plat, geïsoleerd
- 5b houten dak plat, ongeïsoleerd
- 6a pannendak, geïsoleerd
- 6b paanendak, ongeïsoleerd

Overig

- 7a overheaddeur, geïsoleerd
- 7b overheaddeur, ongeïsoleerd
- 8a enkel glas
- 8b dubbel glas

C.3. Mobiele bronnen

Wat is de maximale rijsnelheid op het bedrijfsterrein? km/u

Komen er voertuigen voorzien van een koelinstallatie op het terrein? : Ja Indien ja, dan specificeren in onderstaande tabel Nee

Welke voertuigen rijden op het bedrijfsterrein? U dient hierbij uit te gaan van de meest uitgebreide situatie voor het bedrijf. De rijroutes van de voertuigen dient u aan te geven op de situatietekening (zie B.1.)

Omschrijving ¹	Locatie ²	Frequentie ³	Periode en duur van de activiteit in uren		
			07.00 – 19.00	19.00 – 23.00	23.00 – 07.00
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

¹ bijv. shovel, vrachtwagen, personenauto's, etc.

² aangeven d.m.v. een nummer dat is weergegeven op de situatietekening(en), zie B.1.

³ bijv. dagelijks, 2x/week of maandelijks

Opmerking: in geval van heftrucks ook de aandrijving vermelden: LPG, diesel of electrisch

Meer informatie

- Voor meer informatie over de Wet geluidhinder, zie www.vrom.nl/geluid. Hier vindt u onder andere het geactualiseerde (december 2006) uitgebreide informatieblad 'Wijziging Wet geluidhinder'.
- Op www.overheid.nl kunt u alle wetsteksten en onderliggende regelgeving terugvinden.

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM**
→ Rijnstraat 8 → 2515 XP Den Haag → www.vrom.nl

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, wonen, milieu en rijksgebouwen. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.

Nederland is klein. Denk groot.

